

**VLAAMSE
GEMEENSCHAPSCOMMISSIE**

DE RAAD

ZITTING 2022-2023

Nr. 1

INTEGRAAL VERSLAG

Vergadering van woensdag 21 september 2022

Ochtendvergadering

INHOUD

OPENING VAN DE GEWONE ZITTING 2022-2023	3
BERICHTEN VAN VERHINDERING	3
BENOEMING VAN HET BUREAU (R.v.O., art. 3 en 4)	3
TOESPRAAK VAN DE VOORZITTER	4
SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIES (R.v.O., art. 12)	4
MEDEDELINGEN	5

BELEIDSVERKLARING 2022-2023 VAN HET COLLEGE (R.V.O., art. 49, 1)

Toelichting door het College5
Spreker: Elke Van den Brandt, collegevoorzitter

Algemene bespreking5
*Sprekers: Mathias Vanden Borre – Arnaud Verstraete – Bianca Debaets – Khadija Zamouri – Jan Busselen – Els Rochette – Gilles Verstraeten – Lotte Stoops – Cieltje Van Achter
 Elke Van den Brandt, collegevoorzitter – Sven Gatz, collegelid*

Stemming49

ONTWERP VAN VERORDENING (R.V.O., art. 41, 42, 43 en 53)

- Ontwerp van verordening houdende de invulling van de ondervertegenwoordigde groepen in het kader van de inschrijvingsprocedure in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel – Stuk 810 (2021-2022) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking49
Sprekers: Khadija Zamouri, verslaggever – Gilles Verstraeten – Arnaud Verstraete – Bianca Debaets – Jan Busselen – Sven Gatz, collegelid

Stemmingen53

ACTUALITEITSVRAAG (R.V.O., art. 60)54

- van mevrouw Bianca Debaets aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende de groeiende tekorten aan studentenhuisvesting in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Sprekers: Bianca Debaets – Sven Gatz, collegelid

BIJLAGEN56

TREFWOORDENREGISTER57

1ste vergadering

Vergadering van woensdag 21 september 2022

OCHTENDVERGADERING

De vergadering wordt om 9.06 uur geopend.

Voorzitter: mevrouw Hilde Sabbe, oudste lid in jaren

(De 2 jongste aanwezige leden – de heer Gilles Verstraeten en de heer Mathias Vanden Borre – treden op als secretaris)

OPENING VAN DE GEWONE ZITTING 2022-2023

De voorzitter: De Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie komt heden van rechtswege bijeen op grond van artikel 71 van de Bijzondere Wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse Instellingen.

Ik verklaar de gewone zitting 2022-2023 geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

De voorzitter: De heer Dominiek Lootens-Staal is verontschuldigd wegens gezondheidsredenen. Collegelid Pascal Smet en de heer Juan Benjumea Moreno zijn eveneens verontschuldigd.

BENOEMING VAN HET BUREAU (R.v.O., art. 3 en 4)

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de benoeming van het Bureau.

Het uittredende Bureau was als volgt samengesteld:

Voorzitter: de heer Fouad Ahidar

Ondervoorzitter: mevrouw Soetkin Hoessen

Secretarissen: mevrouw Cieltje Van Achter, de heer Guy Vanhengel, mevrouw Lotte Stoops, de heer Gilles Verstraeten en mevrouw Carla Dejonghe

Mevrouw Els Rochette (one.brussels-Vooruit): Mevrouw de voorzitter, ik stel voor de leden van het uittredende Bureau opnieuw in hun ambt te bevestigen.

De voorzitter: Conform artikel 10, 3 van het Reglement van Orde worden de kandidaten benoemd verklaard indien hun aantal overeenstemt met het aantal toe te kennen ambten. Daar

het aantal kandidaatstellingen voor het Bureau overeenstemt met het aantal toe te wijzen ambten, verklaar ik benoemd:

Voorzitter: de heer Fouad Ahidar

Ondervoorzitter: mevrouw Soetkin Hoessen

Secretarissen: mevrouw Cielkje Van Achter, de heer Guy Vanhengel, mevrouw Lotte Stoops, de heer Gilles Verstraeten en mevrouw Carla Dejonghe

Het Bureau van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie is aldus samengesteld.

Ik nodig de voorzitter uit om het voorzitterschap over te nemen.

Voorzitter: de heer Fouad Ahidar

TOESPRAAK VAN DE VOORZITTER

De voorzitter: Beste collega's, ten eerste, wil ik jullie allemaal bedanken voor jullie vertrouwen voor de vierde keer. Ik denk dat we allemaal beseffen dat we de volgende maanden absoluut fundamentele discussies zullen moeten voeren in deze Raad. Want de energiecrisis schudt de fundamenten van gezinnen en alleenstaanden door elkaar en dus komt ook onze samenleving onder druk te staan.

Het is een tijd waarin de burger kijkt naar de politiek voor antwoorden. Ze verwachten concrete oplossingen en samenwerking. Niemand zit te wachten op *politique politicienne*. Daarom hoop ik dat het debat scherp maar respectvol kan zijn, zoals trouwens de gewoonte is in de Raad. De Diensten zullen er alles aan doen om dat debat in goede banen te leiden, waarvoor ik hen nu al dank.

De Raad staat voor drukke maanden. Zonder de coronabeperkingen draait de Educatieve Dienst op volle kracht. Binnenkort start het tweede deel van het participatietraject 'RVG on tour' met senioren. De *Study Spaces* zijn zo'n succes dat we vanaf nu automatisch elke blokperiode onze zalen openstellen. Dat en nog veel doet de Raad met een zuinig en gezond financieel beleid, zeker nu ook voor de Raad de kosten snel stijgen.

Tot slot, sta ik graag nog stil bij een nieuwigheid die mij na aan het hart ligt: de toegankelijkheid van ons werk voor de burger. Omdat we dat belangrijk vinden, werken we aan participatie en hebben we een Diversiteitsplan opgesteld dat we nu uitvoeren. Het speerpunt daarin is de toegankelijkheid voor mensen met een beperking. Samen met het Bureau hebben we beslist om vanaf vandaag de *livestream* van *live* ondertiteling te voorzien zodat ook slechthorenden onze debatten kunnen volgen want dat is maar normaal. Ik dank ook de collega's voor de brede steun daarvoor en zeker ook mevrouw Bianca Debaets die zich inzet voor dat thema.

En dan nu collega's, aan het werk!

SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIES (R.v.O., art. 12)

De voorzitter: Tijdens de plenaire vergadering van 8 juli 2022 werd het voorstel tot wijziging van artikelen 12, 15 en 21 van het Reglement van Orde van de Raad van de Vlaamse

Gemeenschapscommissie aangenomen. Die wijziging hield in dat de raadsleden die, volgens de zetelverdeling geen deel uitmaken van een commissie, een commissie mogen uitkiezen waar ze als toegevoegd lid deel van willen uitmaken.

Bij de aanvang van het nieuwe zittingsjaar werd aan de eenmansfracties gevraagd aan welke commissie ze wensten toegevoegd te worden.

De nieuwe samenstelling van de commissies wordt ter instemming voorgelegd aan de Raad.

1. Commissie voor Cultuur, Jeugd en Sport

De vijf effectieve leden zijn: mevrouw Lotte Stoops, de heer Juan Benjumea Moreno, de heer Mathias Vanden Borre, mevrouw Carla Dejonghe en mevrouw Hilde Sabbe. Toegevoegd lid is de heer Jan Busselen. De vijf plaatsvervangende leden zijn: mevrouw Soetkin Hoessen, de heer Arnaud Verstraete, mevrouw Cieltje Van Achter, mevrouw Khadija Zamouri en mevrouw Els Rochette

2. Commissie voor Onderwijs en Scholenbouw

De vijf effectieve leden zijn: de heer Arnaud Verstraete, mevrouw Soetkin Hoessen, de heer Gilles Verstraeten, mevrouw Khadija Zamouri en de heer Fouad Ahidar. De toegevoegde leden zijn mevrouw Bianca Debaets, de heer Pepijn Kennis en de heer Dominiek Lootens-Stael. De 5 plaatsvervangende leden zijn: de heer Juan Benjumea Moreno, mevrouw Lotte Stoops, de heer Mathias Vanden Borre, de heer Guy Vanhengel en mevrouw Hilde Sabbe.

Kan de Raad hiermee instemmen? (*Instemming*)

MEDEDELINGEN

De voorzitter: Bij collegebesluit 20222023-0019 van 9 september 2022 sluit het College de gewone zitting 2021-2022 van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie op 20 september 2022.

Bij brief deelt de voorzitter van het *Parlement Wallon* mee dat de vergadering zich ter zitting van 7 september 2022 heeft geconstitueerd.

Bij brief deelt de voorzitter van het *Parlement de la Communauté française* mee dat de vergadering zich ter zitting van 8 september 2022 heeft geconstitueerd.

BELEIDSVERKLARING 2022-2023 (R.v.O., art. 49, 1)

Beleidsverklaring 2022-2023 van het College van de Vlaamse Gemeenschapscommissie – Stuk 4 (2022-2023) – Nr. 1

Algemene bespreking

De voorzitter: Aan de orde is de bespreking van en de stemming over de Beleidsverklaring 2022-2023 van het College van de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Ik dank de voorzitter en ik wens het herkozen Bureau proficiat. ‘Brussel is wat we delen’, zo noemden we het Bestuursakkoord in 2019. Die tijd lijkt een eeuwigheid achter ons te liggen, maar de kerngedachte staat nog als een huis: we zijn met elkaar verbonden. De Vlaamse Gemeenschapscommissie kan enkel een verschil maken door samen te werken met Brusselaars, met alle mogelijke bezoekers van de stad, met georganiseerde burgers en met andere overheden. Dat gebeurt de laatste jaren in zwaar weer. We lijken wel in een permanente crisis te zitten.

Er is de coronapandemie geweest. Die heeft enorm veel gevraagd van alle Brusselaars. De oorlog in Oekraïne, de energiecrisis en de torenhoge inflatie brengen dit jaar nog meer zorgen en onzekerheid met zich mee. Tegelijk zijn er personeelstekorten in tal van sectoren waardoor die onder druk komen te staan. Het gaat over de kinderopvang, over het onderwijs en over de zorg en welzijn. En laat net dat enkele van de sectoren zijn waarop onze samenleving in gelijk welke crisis leunt en vertrouwt.

Sommige vangen de zwaarste klappen op voor mensen, bieden extra hulp of verlenen noodzorg. Andere vormen dan weer een vast onderdeel van het dagelijkse leven als opvang, vorming, ontspanning. Hoe dan ook is de noodzaak van een sterk, rijk en divers middenveld evidentier dan ooit. Sociaal-culturele organisaties, welzijnspartners, jeugdwerkers, kinderbegeleiders, leerkrachten, gemeenschapscentra en bibliotheken waar je zomaar kunt binnenlopen: ze zijn essentieel voor onze stad. Ze vlechten individuele burgers tot een samenleving die aan elkaar hangt.

De VGC is de eerste bondgenoot van deze bonte gemeenschap. Want hoe onstuitbaar gepassioneerd en ongebreideld creatief de mensen en organisaties uit het N-netwerk ook zijn, niets gaat vanzelf. De samenwerking van een zorgende overheid en een sterk middenveld is het fundament van een rechtvaardige samenleving.

We beschouwen het dus als een logische en eervolle taak om mee zekerheid en steun te bieden, mee te zoeken naar antwoorden op de meest prangende vragen met de middelen waarover we beschikken en de openheid die ons kenmerkt. Met de voeten in de praktijk vandaag, maar de blik gericht op de lange termijn, samen zorgen we dag na dag voor een meer leefbare en gezonde stad, voor alle Brusselaars.

Deze Beleidsverklaring is opgebouwd volgens de zeven beleidsdoelstellingen van het Meerjarenplan 2022-2025. We zetten daarmee een aantal van onze acties in de verf die er de komende twaalf maanden aankomen. Dit najaar bespreken we in de Raad de jaarlijkse aanpassing van het Meerjarenplan. Op dat moment komen alle acties opnieuw aan bod.

De eerste beleidsdoelstelling gaat erover dat Brusselaars hun talenten maximaal kunnen ontwikkelen en dat we talent koesteren, bv. door Werken voor Ketjes en in de zorg. We gaan het nijpende tekort aan zorgprofessionals en kinderbegeleiders tegen. We maken scholieren en studenten warm voor een opleiding in de zorg en richten ons tot zijinstromers. De bestaande programma's zoals Werken voor Ketjes in de kinderopvang en Zorg om talent voor zorgberoepen blijven we steunen. We ondernemen daarnaast ook actie voor nieuwe knelpuntberoepen, zoals jeugdhulpverleners, begeleiders in de gehandicaptenzorg en maatschappelijk werkers.

Om blijvend aan de kwaliteit in de kinderopvang te kunnen werken, past Opgroeien in Brussel haar werking aan. Dit doet men onder meer door intensief samen te werken met Actiris en de VDAB in de zoektocht naar kinderbegeleiders. We nemen deel aan jobbeurzen en zetten de Brusselse opvangsector op de kaart met campagnes.

Een sterk merk maak je met sterke teams. Investeren in onderwijs is investeren in vooruitgang. Aan uitdagingen en ambities voor de toekomst geen gebrek. We blijven de focus leggen op het terugdringen van het lerarentekort, het creëren van voldoende capaciteit zodat ieder kind een plaats heeft, het omgaan met en benutten van diversiteit in een grootstedelijke context en taalverwerving en meertaligheid. We zetten nog meer in op ondersteuning, begeleiding, maatwerk en professionalisering, samen met een rijk netwerk van onderwijs- en opleidingsactoren. We blijven een constructieve partner van de Vlaamse overheid.

De demografische groei en de toenemende grootstedelijke uitdagingen zorgen ervoor dat een tekort aan leerkrachten in Brussel nijpender en complexer wordt dan in andere regio's. Deze situatie vereist een meer doorgedreven en meer gerichte aanpak om meer leerkrachten warm te maken les te geven in Brussel en daar ook te blijven. We versterken de Vlaamse campagne 'Lesgeven is alles geven' vanuit een grootstedelijke, Brusselse insteek. We voeren via *#leerkrachtBXL* een eigen campagne met focus op waardering en rekrutering van leerkrachten die de Brusselse populatie weerspiegelen en het positief in de kijker zetten van ons Nederlandstalig onderwijs.

Het aantrekken van zijinstromers is een zeer belangrijk aandachtspunt. We blijven gericht informeren via beurzen en gaan in gesprek met de Brusselse lerarenopleidingen om hun verkort en flexibel aanbod uit te breiden. We onderzoeken op welke wijze we de opleidingskost voor zijinstromers kunnen vergoeden en hoe we zijinstromers die niet beschikken over het vereiste pedagogische diploma voldoende kunnen vrijstellen om de lerarenopleiding te volgen. Het is absoluut noodzakelijk om de Brusselse instroom in educatieve opleidingen te vergroten. Daarom rollen we het project '*Talent for Teaching*' uit, waarbij leerlingen uit de derde graad secundair onderwijs onder begeleiding kunnen proeven van lesgeven. Om te voorkomen dat studenten die starten in de lerarenopleiding vervroegd uitstromen, ontwikkelen we in samenwerking met Odisee en Erasmushogeschool Brussel een begeleidingstraject op maat van eerstejaarsstudenten in een educatieve bachelor.

Naast het aantrekken van voldoende nieuwe leerkrachten, blijft het belangrijk om de leerkrachten die nu werken in ons Nederlandstalig onderwijs te ondersteunen. Het Onderwijscentrum Brussel (OCB) verdiept de aanvangsbegeleiding van startende leerkrachten en moedigt scholen aan om na te denken over innovatieve onderwijsvormen en flexibele reorganisatie van hun schoolstructuur. Het OCB biedt ook ondersteuning en vernieuwt in dat kader haar samenwerkingsafspraken met de pedagogische begeleidingsdiensten.

Het Nederlandstalig onderwijs in Brussel blijft groeien. Vooral het secundair onderwijs is nu aan een groeispurt begonnen. We blijven daarom aan een hoog tempo investeren in renovaties en de nieuwbouw van scholen, met focus op extra capaciteit. Momenteel zijn er een vijftigtal lopende bouw dossiers, die door collegelid Sven Gatz vakkundig worden opgevolgd. Vijfentwintig daarvan zullen dit schooljaar starten, goed voor 2.135 plaatsen in het basisonderwijs en 2.565 in het secundair onderwijs. Dertien bouw dossiers zullen worden afgerond, goed voor 1.377 plaatsen in het basisonderwijs en 384 plaatsen in het secundair onderwijs. De VGC en collegelid Sven Gatz werken!

Twee grote bouwprojecten van de VGC zullen een cruciaal moment bereiken, namelijk campus Pacheco met de GO! Basisschool en het GO! Atheneum Brussel. Zij nemen in 2022 hun intrek in de nieuwe gebouwen gelegen aan de Oratoriënberg en daarnaast op de campus Walcourt-Deleers in Anderlecht met de start van de bouwwerken in het najaar. Eerst moet uiteraard de bouwvergunning worden afgeleverd.

Enkele gemeenten, zoals Elsene, Sint-Gillis en Sint-Lambrechts-Woluwe, werken ook aan plannen om het basisonderwijs te versterken of eigen onderwijs in te richten. We onderzoeken welke projecten pedagogisch en financieel haalbaar zijn.

Als antwoord op de groeiende vraag naar aangepaste voorzieningen voor leerlingen met een beperking of met ernstige sociale of emotionele gedragsproblemen, zullen we het buitengewoon onderwijs op de campus Kasterlinden uitbreiden met vijftig extra plaatsen. We zorgen tevens voor schoolnabije gespecialiseerde dagopvang, een internaat, begeleiding en een expertisecentrum. We doen er alles aan om begin 2024 te kunnen starten met die bouwwerken, waarvoor we steun kregen van de Vlaamse overheid in het kader van de capaciteitsmiddelen onderwijs.

We lanceerden in 2022 twee nieuwe subsidielijnen, namelijk voor de renovatie van een lerarenkamer of een schoolrefter. De vragen van scholen lopen intussen binnen en worden omgezet in concrete subsidies, zodat zij de ingediende projecten vorm kunnen geven.

Het plan Deeltijds Kunstonderwijs wordt verder uitgevoerd. De gemeentelijke academie van Sint-Agatha-Berchem is gestart met de bouwwerken. De eerste plannen worden ontworpen voor de academies van Sint-Pieters-Woluwe en Jette en voor de GO!-academies Etterbeek, Chopin en het RHoK.

Samen met Tracé Brussel en het Huis van het Nederlands zetten we de aanbevelingen van het participatietraject met de opleidingsactoren om in concrete acties. We organiseren werkbezoeken tussen bedrijven en scholen, zodat jongeren meer kennis en praktijkervaring opdoen en beter op de hoogte zijn van de noden van de bedrijfswereld. We houden de vinger aan de pols bij de promotoren en rollen nieuwe duale richtingen uit. We onderzoeken de mogelijkheid om openstaande leerwerkplekken bij werkgevers bekend te maken bij jongeren die daar nood aan hebben. We ondersteunen de mentoren dual leren via taalcoaching op de werkvloer, en verdiepen de samenwerking met de sectorfederaties.

Instructeurs van opleidings- en werkervaringstrajecten worden begeleid in de verdere professionalisering van taalontwikkeland lesgeven via een nieuw open vormingsaanbod van het Huis van het Nederlands.

Om de digitale kloof te verkleinen, werkt de VGC actief mee aan het project “Digibanken” en wordt er een complementair aanbod e-inclusie ontwikkeld. Dit richt zich tot Brusselaars die in een traject naar werk en opleiding zitten of hierin interesse tonen.

Via de Leerwinkel zal Tracé Brussel een *outreaching* werking uitbouwen om kwetsbare Brusselse jongeren te ondersteunen bij het maken van een juiste leerkeuze.

Armoedebestrijding blijft een prioriteit. Via het subsidiekader ‘Schoolonkosten’ komen we tegemoet aan specifieke noden van leerlingen uit de meest kwetsbare gezinnen. We breiden eveneens de werking van Connect uit. Scholen worden ondersteund om de

ouderbetrokkenheid te bevorderen en de toegang tot het welzijnswerk voor de meest kwetsbare kansarme gezinnen te verzekeren.

We willen alle leerlingen maximale en optimale onderwijskansen bieden om hun talenten te ontwikkelen, en zo een succesvolle leer- en onderwijsloopbaan te doorlopen. Met Generatie BXL biedt de VGC leerlingen, leerkrachten, ouders en organisaties ondersteuning om 10- tot 18-jarigen beter te omkaderen in de transitie momenten inzake leerloopbaan, studiekeuze en arbeidsmarkt. In 2022 en 2023 zetten we in op de ontwikkeling van een kennisdatabank met een overzicht van het aanbod en een bijhorende website. Leerkrachten kunnen met de *tools* eigen leerlijnen opstellen. Voor leerlingen komt er een applicatie waarin ze hun leerloopbaankeuzes en ervaringen kunnen verzamelen, zelftests kunnen invullen en hun loopbaancompetenties kunnen opvolgen.

Voor een groeiend aantal leerlingen in een verontrustende onderwijs- en opvoedingssituatie is er naast de bestaande initiatieven nog bijkomende ondersteuning en begeleiding nodig. Dit geldt zeker voor leerlingen met een gedrags- of emotionele stoornis (GES). We zetten in op een toegankelijk, duurzaam en integraal aanbod voor GES-leerlingen in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel, creëren extra plaatsen voor type 3 basisonderwijs op campus Kasterlinden en streven naar een groei van het internaat, met ruime dagopvangmogelijkheden en begeleiding. We onderhandelen verder over een financiële tussenkomst voor de noodzakelijke extra omkadering.

Volgend schooljaar worden er nieuwe inschrijvingsregels van kracht. We ondersteunen, samen met de LOP's, de uitvoering van het nieuwe inschrijvingsdecreet en zetten in op een vernieuwde website *inschrijveninbrussel.be*. We lanceren een brede informatiecampagne en zorgen ervoor dat de intermediaire partners, die ouders helpen bij de online aanmelding, voldoende worden bijgestaan.

Een tweede beleidsdoelstelling gaat over Brussel als een kind- en jeugd vriendelijke stad. Brussel geeft om kinderen en wil hen en jongeren ruimte geven. Speel-, sport- en experimenteerruimte voor de jeugd zijn daarbij heel belangrijk.

We maken van Brussel een stad op kindermaat, zodat elk kind op termijn vrij kan spelen of sporten in de onmiddellijke omgeving. Op basis van de eerste *Playcation*-experimenten in de zomer van 2022 verduurzamen we het project in 2023. Daarnaast kunnen nog meer schoolgaande kinderen genieten van beweeg- en sportinitiatieven dankzij het eigen aanbod van de VGC-Sportdienst. De klassieke scholenveldlopen worden herbekeken en omgevormd tot een breder en avontuurlijker aanbod van bewegen, beleven, lopen en sporten.

We blijven ook investeren in duurzame jeugdinfrastructuur. Samen met de Vlaamse Regering openen we een nieuw Habbekratshuis in hartje Brussel. Momenteel loopt een aanvraag bij de Vlaamse Gemeenschap voor de renovatie van Chiro Wacko in Anderlecht, de Scouts in Ukkel en Kuumba. Het jeugdwerk signaleerde een grote nood aan materiaalopslagruimte. We stellen nu een grote ruimte ter beschikking. We breiden het fuifloket uit met extra locaties, zodat jongeren betaalbaar en verspreid over de stad kunnen feesten. We gaan de strijd aan tegen seksuele intimidatie in het nachtleven via vormingsmomenten in de brede sector.

We blijven de focus leggen op kinderen en jongeren in kwetsbare situaties. De VGC participeerde aan de Vlaamse projectoproep 'Over Drempels'. Met het project BruKet van

JES en Sonja Erteejee bouwen we bruggen tussen de vrijetijds- en jeugdhulpsector. Het project verkleint de drempels richting vrije tijd voor kinderen en jongeren in de jeugdhulp.

Steeds meer mensen hebben het moeilijk. Ouders van schoolgaande kinderen kampen met stijgende hulp- en ondersteuningsnoden. In Anderlecht, Jette en Koekelberg zullen Nederlandstalige basisscholen in dit nieuwe schooljaar daarom beroep kunnen doen op de ondersteuning van geïntegreerd breed onthaal (GBO). Maatschappelijke werkers van CAW Brussel en de sociale diensten van de ziekenfondsen gaan aan de slag met deze scholen. Ze helpen ouders met hulpvragen snel en goed verder. Zij bouwen daarbij ook de samenwerking uit met de OCMW's.

Het mentaal welzijn van heel wat kinderen en jongeren staat onder druk. We willen jongeren aanmoedigen om te praten over gevoelens en het taboe op geestelijke gezondheid verder doorbreken. We ontwikkelen dit schooljaar een aanbod voor Nederlandstalige scholen in Brussel om te werken rond het mentaal welzijn van jongeren uit de eerste graad. Scholen zullen aan de slag kunnen gaan met methodieken die gericht zijn op een breder en beter mentaal evenwicht.

Voor de Brusselse gezinsondersteuning is dit een overgangsjaar. De Gezinsbond werkt aan een plan voor het Huis van het Kind van de toekomst. De VGC bouwt samen met de sector een aantal herkenbare en toegankelijke huizen uit. Gezinnen zullen hier terecht kunnen voor het consultatiebureau, maar ook voor een warm onthaal, om elkaar te ontmoeten en voor vragen over opvoeding.

Ook de buitenschoolse opvang is in verandering. We werken samen met de Initiatieven Buitenschoolse Opvang (IBO's) een nieuw opvangaanbod voor kleuters tijdens de schoolweken uit. Om dat te realiseren, vragen we aan de IBO's om met de gemeenten, de scholen en de partners samen te werken. We verbeteren daarnaast de bekendmaking van het aanbod en we stemmen de toegangsprijzen op elkaar af. We versterken tegelijk ons ondersteuningsaanbod voor de pedagogische kwaliteit van de opvang.

De VGC investeerde nog nooit zoveel middelen als vandaag in de uitbreiding van de kinderopvang met inkomenstarief. Het blijft een prioriteit van dit College om het tekort aan betaalbare kinderopvang in Brussel mee weg te werken. In 2021 deden we samen met de Vlaamse overheid een oproep voor 250 nieuwe plaatsen. Daar doen we in 2022 met VGC-middelen een bijkomende uitbreiding van 177 plaatsen bovenop, voor de crèches Ulens, Pacheco, Ekla en Walcourt-Deleers. Met deze plaatsen bieden we opvang aan maar liefst 500 kinderen. Tegen het eind van deze legislatuur zal de VGC jaarlijks drie miljoen euro investeren in nieuwe opvangplaatsen. Deze crèches zullen er tussen nu en 2024 bijkomen, maar gaan ook al dit jaar van start.

Eerder dit jaar openden we al de nieuwe crèche Mandala in Elsene, en recent was er de opening van Babilou in Vorst. Binnenkort volgen nog kinderdagverblijf Ernestine in Elsene, en de locaties Ulens en Pacheco later dit jaar. Samen gaat dit over een uitbreiding van wel 200 plaatsen op een jaar tijd. Naast de opening van deze nieuwe crèches zetten we onze investeringen in infrastructuur verder. We maken de bouw van nieuwe locaties mogelijk, maar investeren ook in avontuurlijke en groene buitenruimten en in infrastructuur die het pedagogische project van de opvang versterken. Zo pakken we de buitenruimten aan van bv. IBO De Buiteling in Sint-Joost-ten-Node en kinderdagverblijf Magnolia in Ukkel, en

investeren we in nieuwe infrastructuur voor onder meer kinderdagverblijven Arion in Sint-Jans-Molenbeek en Floréal in Ukkel.

De hervorming van de Brede Scholen is eveneens een belangrijk onderwerp tijdens dit werkjaar. Ze zit in een finale fase. We hebben hard gewerkt aan verschillende hervormingsvoorstellen. Die zullen we bespreken met de Brede Scholen en de belangrijkste partners in het netwerk, zoals scholen, vrijetijdsorganisaties en gemeenten. De komende maanden gaan we samen met de Brede Scholen intensief aan de slag om ons verder voor te bereiden op de transitie. Die zal vanaf 2023 stapsgewijs ingaan.

Een derde beleidsdoelstelling betreft het bouwen aan een meertalig Brussel. In Brussel worden veel talen gesproken. Een meertalige ontwikkeling is een belangrijk element.

We ondersteunen via het OCB scholen in de ontwikkeling van krachtig taalonderwijs Nederlands met focus op leesonderwijs. We versterken eveneens de taalvaardigheid van leerlingen uit het secundair onderwijs door extra oefenkansen Nederlands te creëren. We schakelen hiervoor studenten en vrijwilligers in als taaltutores. Zij bieden leerlingen taalstimulerende activiteiten binnen de schoolcontext. Het OCB, het Huis van het Nederlands en Brusselleer zorgen voor de begeleiding.

Het versterken van de taalvaardigheid Nederlands gebeurt steeds vanuit een open houding voor andere talen. Meertalig onderwijs krijgt zo een actieve plaats binnen het onderwijsaanbod. De VGC neemt hiertoe een aantal initiatieven. We stimuleren projecten meertaligheid via een nieuw subsidiekader, ondersteunen de uitwisseling van leerkrachten tussen verschillende taalgemeenschappen en onderzoeken de mogelijkheid van een postgraduaat aan de VUB-ULB om leerkrachten te professionaliseren met betrekking tot het vormen van meertalig onderwijs.

Ook in de kinderopvang is meertaligheid een element. Van alle kinderen in de Brusselse kinderdagverblijven groeit 40 % thuis op in een andere taal dan het Nederlands. In andere gezinnen spreken de ouders meer dan een taal. De medewerkers van de kinderopvang en de Brusselse gezinsondersteuning kunnen daarom ook rekenen op ondersteuning rond meertaligheid door Opgroeien in Brussel. Begin 2023 zetten we meertaligheid nog meer in de kijker en ontwikkelt Opgroeien in Brussel een coachingtraject rond meertalige opvang.

Een vierde beleidsdoelstelling gaat over het betrekken van alle mogelijke Brusselaars bij het vormgeven van ons beleid en ons aanbod: Brussel brengt samen en we leven ook samen in diversiteit.

We dienden een Plan Samenleven in bij de Vlaamse overheid. Op het moment dat dit wordt goedgekeurd, kunnen we overgaan tot de uitrol ervan. We ontwikkelen daarbij acties die de herkomstkloof in Brussel tegengaan, en versterken onze beleidskeuzes op dat vlak. We vernieuwen, mede op basis hiervan, onze samenwerking met bon, het Brussels onthaalbureau voor inburgering.

We nemen in het kader van de Oekraïne-crisis onze rol als bruggenbouwer in Brussel op. We bouwen verder aan de goede samenwerking tussen bon en de gemeenschapscentra. Zij werken samen verder aan de drie centrale hubs voor mensen uit Oekraïne die in Brussel aankomen. We beluisteren de noden van deze doelgroep en zorgen ervoor dat het N-aanbod toegankelijk is voor vluchtelingen uit Oekraïne. Hierbij gaat er bijzondere aandacht naar de toegang tot

welzijn, zorg en hulpverlening. De VGC werkt nauw samen met de gewestelijke crisiscoördinatie, de GGC en de Vlaamse overheid om het aanbod toegankelijker te maken voor vluchtelingen.

Op basis van de Vlaamse regelgeving wordt vanaf 1 januari 2023 een vierde pijler uitgebouwd, namelijk een traject op maat om het sociale netwerk en de participatie van inburgeraars te versterken. Deze pijler is in Brussel niet verplicht, maar de VGC ziet dit als een kans om nieuwkomers nog beter, warmer en duurzamer te vernetwerken binnen het Nederlandstalige netwerk.

Met CoNnect liep er al een proeftuin. Die is specifiek gericht op het vormen van buddyduo's tussen nieuwe en minder nieuwe Brusselaars. De voorlopige resultaten van deze proeftuin zijn zeer goed: tussen juni 2021 en mei 2022 werden vijftien buddyduo's gevormd en begeleid. Wat we uit de proeftuin hebben geleerd, integreren we in onze toekomstige visie op de vierde pijler inburgering in Brussel.

Inzake armoedebestrijding is het de bedoeling om samen met de armoedesector en de Brusselaars in armoede te werken aan een Armoedeplan. Daar willen we uiteraard verder mee aan de slag gaan.

We gaan armoede te lijf op verschillende levensdomeinen. In alles wat we doen, hebben we aandacht voor wat mensen in armoede nodig hebben om op een gelijkwaardige manier te kunnen deelnemen aan het N-aanbod. Daarom evalueren we de armoedetoets als een beleidsinstrument. We starten met armoedeverenigingen en het Brussels Platform Armoede een traject op om de participatie van mensen in armoede aan het VGC-beleid structureler in te bedden.

Samenwerken met burgers aan een duurzaam Brussel is daarbij ook belangrijk. De eerste editie van een vernieuwde Bruss-it-oproep in 2021 was een succes. Maar liefst 33 projecten van burgers en organisaties kregen een subsidie voor hun project. In 2022 is Bruss-it ook van de partij. Daarover hoeft geen twijfel te bestaan.

We zetten de positieve Bruss-it-vibe verder en steunen met deze oproep opnieuw projecten van Brusselse stadsmakers met goesting. We experimenteerden voor het eerst met een burgerjury, wat we dit jaar graag opnieuw doen.

We behouden het centrale thema: 'Samenwerken aan een duurzame en leefbare stad' en de inhoudelijke clusters: *Share-it*, *Reuse-it*, *Green-it*, *Activate-it*. De oproep werd voor de zomer 2022 gelanceerd. In het najaar van 2022 maken een aantal enthousiaste burgers deel uit van de jury die de projectaanvragen beoordeelt.

Een vijfde beleidsdoelstelling gaat over 'Brussel als een bruisende en levendige stad', waar mensen zich met elkaar verbonden voelen. Begin 2022 gingen de nieuwe convenanten in werking met de regionale jeugdpartners, de organisaties uit de kunstensector, de sportorganisaties, de professionele sportclubs en de vzw's gemeenschapscentra. De VGC ondersteunt de vernieuwde werking van al deze partners via een lerend netwerk per sector.

Na de eerste volledige beleidscyclus van de nieuwe verordening sociaal-cultureel werk hebben we samen met de sector een aantal verbeterpunten vastgesteld. Daarom passen we nog in de loop van dit werkjaar, in gesprek met de sector, het uitvoeringsbesluit aan.

Het verenigingsleven is een vaccin tegen eenzaamheid en barst van het engagement voor onze stad. Lokale vrijwilligers zijn de motor van de sector. Op 1 oktober 2022 organiseren we een trefdag voor alle Brusselaars die zich in een vereniging engageren, met een mix van workshops, rondleidingen en ontmoetingsmomenten.

Via de Erfgoedcel zet de Erfgoedbank Brussel verder in op de betrokkenheid en de digitale vaardigheden van lokale vrijwilligers. Sinds de oprichting in 2016 zijn er nu al tien erfgoedbanken. Samen met het Archiefcentrum voor Vrouwengeschiedenis ondersteunen we ook een aantal organisaties van vrouwen met *migratieroots* in Brussel om hun geschiedenis en hun erfgoed in kaart te brengen. Zo worden de zorg ervan en de overdracht naar volgende generaties beter verzekerd.

Uit de coronacrisis leerden we dat we digitale vormen in de vrijetijdssector moeten versterken. De online sportlessen worden voortgezet. Na de succesvolle lancering van de Digibib door Maks verduurzamen we de samenwerking. We versterken het aanbod van *livestreaming* in de rusthuizen, in samenwerking met het Brussels Ouderenplatform, CultuurConnect en de gemeenschapscentra. Ook de jaarlijkse Paspartoeveroortstelling van het Brussels Operettetheater wordt *gelivestreamd*. We lanceren daarenboven een nieuw actieplan Paspartoe voor mensen in armoede en andere geïnteresseerden, met zichtbare acties en communicatie in samenwerking met Muntpunt en de verschillende partnerorganisaties. Op 8 november 2022 verzamelen we al onze partners op een kennisdelings- en inspiratiemoment.

Kunst- en cultuureducatie vormen een essentieel onderdeel van de persoonlijke en sociale ontwikkeling van kinderen en jongeren. Tijdens de schooltijd dagen we leerlingen uit om een brede en open kijk op de samenleving te ontwikkelen. Daarom zetten we het project ‘Kunstenaars in de klas’ voort. Zo introduceren we innovatieve leermethoden en toveren we secundaire klassen om tot verbeeldingsrijke en creatieve ruimten waar jongeren geprikkeld worden. De scholenwerking heeft een prominente rol binnen de werking van de gemeenschapscentra. Binnen het netwerk van de Brusselse bibliotheken maken we de nieuwe methodieken voor Leesrijk Brussel en de herwerkte leeslijnmaterialen, ontworpen door Obib en het OCB, beschikbaar via een digitaal platform. Er komt ook een *tool* voor de reservatie van klasbezoeken.

Op 1 oktober 2022 openen we een nieuwe, grootschalige en tijdelijke atelierinfrastructuur in Ganshoren. Samen met FIX en Level Five creëren we er meer dan vijftig plaatsen, vooral voor beeldende kunstenaars. Daarmee komt het totaal aantal gecreëerde werkplekken op honderdvijftig. Het komende jaar maken we er werk van om de input inzake goede beheers- en organisatievormen te verzamelen, daaruit lessen te trekken en die te verspreiden.

Met betrekking tot de bibliotheken is het belangrijk dat met alle Brusselse gemeenten en Muntpunt wordt samengewerkt aan een eengemaakt bibliotheekreglement. Voortaan is er een gratis bibliotheekpas voor alle Nederlandstalige bibliotheken in Brussel, met dezelfde voorwaarden. Op die manier maken de Brusselse bibliotheken hun rol als essentiële dienstverlening voor Brusselaars, ook de meest kwetsbare, beter waar. De VGC, de Brusselse gemeenten en Muntpunt ondertekenen in oktober 2022 hiervoor een samenwerkingsovereenkomst. Het nieuwe regioreglement wordt na de technische aanpassingen in het bibliotheeksysteem ingevoerd in september 2023. In tussentijd maken we werk van een nieuwe *branding* voor het netwerk van de Brusselse bibliotheken. Vanaf

september volgend jaar kunnen we dan de eengemaakte voorwaarden en dienstverlening van de bibliotheken echt zichtbaar maken voor de Brusselaars.

De 22 gemeenschapscentra vormen een netwerk van ankerplekken in de stad, elk met hun eigen identiteit en aanbod. Uit de convenantgesprekken met de gemeenschapscentra bleek een nood aan een vernieuwde missie, een nieuwe definitie waarvoor de gemeenschapscentra willen staan. We gaan hier samen mee aan de slag. We gebruiken hiervoor de prototypes uit het onderzoek over multifunctioneel ruimtegebruik als basis om de verschillende profielen van de gemeenschapscentra in kaart te brengen. Ook maken we een gemeenschappelijk charter op voor de gemeenschapscentra. Op lange termijn kan deze oefening de basis vormen van een nieuwe verordening die de opdrachten en missie van de N22 bepaalt.

De gemeenschapscentra kunnen hun rol als ankerplek in de stad natuurlijk enkel waarmaken vanuit fysieke huizen waar de Brusselaars terecht kunnen. Ondanks de uitdagingen van vandaag bouwen en verbeteren we naarstig verder. De verbouwingen in De Markten en de Vaartkapoen zijn volop aan de gang en deze werkzaamheden worden in de zomer van 2023 opgeleverd. Ons meest centrale gemeenschapscentrum wordt daarmee veel toegankelijker.

De Vaartkapoen krijgt opnieuw zijn plek in het historische Sint-Jans-Molenbeek, een nieuwe start voor de vele sociale projecten die inzetten op samenleven en de muziekwerking, die dankzij een nieuwe concertzaal en ondersteuning vanuit het Kunstendecreet weer volop kan worden uitgebouwd. De aanbestedingsprocedure voor de selectie van een ontwerp- en bouwteam voor het nieuwe Nekkersdal is volop aan de gang en zal dit werkjaar resulteren in een definitief ontwerp dat voor vergunning wordt ingediend. We investeren in kunstcreatie door Brusselse kunstenaars met 'Kunst in Opdracht' in de Vaartkapoen en de Gallaitsite, en dragen zorg voor de kunstcreatie via de restauratie van het werk van Philippe Van Snick in gemeenschapscentrum De Kriekelaar.

De strijd tegen sociaal isolement en eenzaamheid staat ook op de agenda van de VGC. Wie deel uitmaakt van een sociaal netwerk, staat sterker in het leven. De buurt vormt daarbij een bron van sociale netwerken. Via het bestaande N-netwerk leveren we al een onmiskenbare bijdrage aan de strijd tegen sociaal isolement. Vrijtijdsorganisaties, gemeenschapscentra, dienstencentra en tal van buurtvoorzieningen staan garant voor laagdrempelige ontmoetingsactiviteiten. Tegelijk merken we dat eenzaamheid voor velen een dagelijkse realiteit is. Daarom komt er een oproep voor initiatieven die specifiek inzetten op het tegengaan van eenzaamheid en sociaal isolement.

Inzake duurzame stadsvernieuwing is er het participatief stadsvernieuwingsproject Groenblauw bxl. We versterken daarmee de sociale cohesie in Brusselse wijken door in te zetten op meer buurtgroen. Dit jaar zorgen we op de speelplaats van basisschool Sint-Joris voor een pergolastructuur met klimfruit en een strook met eetbaar groen. Met een tijdelijke inrichting van eetbaar groen, groenslingers en klimfruit maken we van de nabijgelegen De Lengentierstraat een aangename ruimte voor de vele schoolkinderen in deze straat en ook voor de buurtbewoners. De hoek van de Radstraat en de Nieuwlandstraat, en de hoek van de Artesiëstraat en de Kazernestraat krijgen eetbaar groen.

Op de speelplaats van Sint-Joris en in de nieuwe buurttuin van Ter Ursulinen zetten we educatieve borden met informatie over het project en een link naar de tweetalige website. Brusselaars of organisaties die zelf een project willen opstarten, kunnen daar ook praktische fiches vinden waarmee ze aan de slag kunnen gaan.

In Sint-Jans-Molenbeek werken we aan twee projecten die de Brusselse stadsvernieuwingsaanpak van Duurzame Wijkcontracten verbinden met het Vlaamse instrument Stadsvernieuwing. De komende jaren realiseren we een nieuwe jeugdsite voor D'Broej – Vlaams Marokkaanse Jongeren en een nieuw huis voor Centrum West. We werken hiervoor samen met de gemeente Sint-Jans-Molenbeek en maken gebruik van middelen uit het Vlaamse Stadsvernieuwingsfonds.

De zesde beleidsdoelstelling is 'Brussel zorgt en beweegt'. We moeten werken aan een toegankelijk sportaanbod. De Sportdienst zet met de sportsector een charter op over ethisch sporten. We zeggen nee tegen discriminatie in de sport en ja tegen een *safe space* voor alle sporters. De Sportdienst stelt hiervoor ook een aanspreekpunt integriteit aan. Die is er voor zowel de eigen werking als het bredere sportlandschap.

We blijven drempels wegwerken om mensen in armoede aan het sporten te krijgen. We ontsluiten opgebouwde expertise en ondersteunen sportclubs om hun aanbod betaalbaar te maken. We onderzoeken de mogelijkheid om de private sector te verbinden met de Brusselse sportsector om meer mensen in armoede te bereiken.

De VGC zet verder in op sportinfrastructuur. We stellen de gloednieuwe sporthal in Pacheco open voor naschoolse sport. We werken het zwembadproject op de Abattoirsite verder uit. Verschillende sportzalen worden multifunctioneel ingezet. Dit jaar worden er nieuwe samenwerkingsovereenkomsten opgesteld voor een dertigtal plaatsen, zowel scholen als gemeenschapscentra.

We dragen bij aan een administratieve vereenvoudiging door het sportaanbod te ontsluiten in het gewestelijke sportkadaster. Ook de VGC-sportsubsidiëring zal hierin een plaats krijgen.

De VGC kiest voor een welzijns- en zorgaanbod dat zo dicht mogelijk bij de Brusselaars staat. We richten ons in het bijzonder tot de meest kwetsbare stadsgenoten. We versterken daarom de samenwerking met laagdrempelige buurtwerkingen zoals de lokale dienstencentra en de armoedeverenigingen.

De VGC intensifieert de kwaliteitsondersteuning aan de Brusselse lokale dienstencentra en stimuleert de samenwerking tussen de dienstencentra. We versterken de samenwerking tussen de lokale dienstencentra en de klusdiensten. We maken werk van een gebiedsdekkend aanbod van klusdiensten aan huis, zodat meer ouderen en Brusselaars met een zorgnood ondersteund worden op het vlak van wooncomfort, veiligheid in huis en energieverbruik.

We versterken de armoedeverenigingen in hun rol als laagdrempelige buurt- en ontmoetingsplek, waar mensen ook vlot antwoorden en gepaste ondersteuning kunnen vinden.

De VGC blijft ook investeren in welzijns- en zorginfrastructuur. We zorgen voor kwalitatieve en duurzame infrastructures, zodat welzijns- en zorgvoorzieningen in Brussel meer slagkracht krijgen. We spelen in op de noden van organisaties. De bouwprojecten van De Buurtwinkel, Zonnelied en 't Pasrel staan op de rails. We onderzoeken ook de mogelijkheden met andere organisaties.

De laatste beleidsdoelstelling: de VGC is een wendbare en samenwerkende overheid. Iedere Brusselaar die dat wil, moet kunnen deelnemen aan het VGC-aanbod. We starten dit najaar

met een doorlichting van het inschrijvingsproces van het VGC-aanbod. Daarmee willen we de tevredenheid van onze gebruikers meten en eventuele digitale of andere drempels en uitdagingen op het vlak van toegankelijkheid identificeren en wegwerken. Op die manier willen we het VGC-aanbod nog dichterbij de Brusselaars brengen.

Er is ook nood aan een versnelde energietransitie. Het energieverbruik van de VGC moet een voorbeeld kunnen zijn. Duurzame technieken zijn een aandachtspunt in elk van onze nieuwe bouwprojecten. We verlagen de temperatuur in onze infrastructuren en sensibiliseren onze medewerkers om verspilling tegen te gaan. We monitoren het verbruik. Vanaf half oktober 2022 gaat de installatie van zonnepanelen van start op onze gemeenschapscentra, administratiehuizen en onderwijsinstellingen. We zorgen ervoor dat onze eigen gebouwen energiezuiniger worden door een betere isolatie van de buitenschil en de omschakeling naar duurzame verwarmingssystemen. Om deze versnelde omslag mogelijk te maken, willen we de handen in elkaar slaan met andere overheden.

Een laatste punt betreft het personeel. Diversiteit in Brussel is een realiteit. We verscherpen onze wervingsstrategie en onderzoeken welke drempels weggewerkt kunnen worden in onze selectieprocedures. We werken hiervoor samen met een extern bedrijf. Het is de bedoeling onze strategie en communicatie voor rekrutering en selectie te optimaliseren om zo de juiste persoon op de juiste plaats te krijgen.

We geven uitvoering aan het sociaal akkoord en voeren vanaf september 2022 de verzekering gewaarborgd inkomen in. Met deze verzekering verstevigen we het aspect personeelszorg binnen het HR-beleid van de VGC. Samen met doorgedreven ontwikkelingskansen, een gevarieerd en competitief loonpakket en voldoende aandacht voor de *work-life balance*, versterken we ook de aantrekkelijkheid van de VGC als werkgever.

Ik bedank u voor uw geduld en luisterbereidheid, en zal met veel interesse luisteren naar jullie uiteenzettingen. (*Applaus*)

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Ik dank iedereen hier aanwezig en de Diensten, alle fractiemedewerkers en VGC-medewerkers. Ook de heer Pepijn Kennis wil ik feliciteren met zijn jongste spruit. We zien hem hoop ik snel terug als papa van een tweede kind.

Onlangs nog sprak ik met de collegevoorzitter over het politieke engagement en wat dit in Brussel met zich meebrengt. Iedereen zit hier vandaag met volle goesting, maar we moeten erover blijven waken dat iedereen elkaars mening respecteert en een open debat blijft verdedigen. Hierop mogen we niet toegeven onder druk van extremisme in eender welke vorm. We kunnen het hartsgrondig met elkaar oneens zijn en de uitdagingen zijn enorm, maar we respecteren elkaar voor wie we zijn want zonder basisrespect staat alles op de helling.

Collegelid Pascal Smet is verontschuldigd. Ik hoop dat de redenen waarom hij niet aanwezig is op de openingszitting zwaarwichtig genoeg zijn. Mijn vragen aan hem zullen allicht door collega's worden beantwoord maar het is altijd interessanter het debat rechtstreeks te kunnen aangaan.

We hebben de Beleidsverklaring ruim op voorhand ontvangen, waarvoor dank. Maar het document is niet officieel door de Diensten rondgestuurd. Mijn vraag is dus of het document van 13 september 2022 de definitieve versie is, dan wel of er nog wijzigingen zijn aangebracht.

De voorzitter: Dat was de definitieve versie.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Vorig jaar werd de Beleidsverklaring samengevoegd met de meerjarenbegroting. Deze keer is dat niet het geval. We hebben net voor het zomerreces een aanpassing van de meerjarenbegroting behandeld. Ik kijk uit naar de aanpassing in het najaar en hoop dat de economische context niet te zwaar weegt op het beleid en de financiën van de VGC zoals helaas het geval is bij de andere lokale besturen in dit Gewest, en ook bij de federale overheid. De begrotingen ontsporen compleet en Brussel zal vroeg of laat het kind van de rekening worden van dit desastreuze beleid. Ik hoop dat de VGC deze weg niet opgaat.

Wat doelstelling twee betreft, heb ik een vraag over de nieuwe schoolkalender van de Franse Gemeenschap. Dat heeft een invloed op onze Ketjes en onze ouders die daardoor planningsmoeilijkheden ondervinden. Ook het aanbod wijzigt daardoor. Mijn vraag gaat over de vakantie- en recreatiemogelijkheden. Nu de vakanties niet meer met elkaar stroken, ontstaat het risico dat Nederlandstalige Ketjes het kind van de rekening zijn omwille van de eenzijdige beslissing van de Franse Gemeenschap om hun schoolkalender te wijzigen. Deze beslissing houdt geen rekening met de Nederlandstalige Ketjes. De VGC zal hieraan zo goed mogelijk remediëren. Het risico bestaat wel dat er lacunes ontstaan. Gemeenten die vandaag helaas al te weinig doen voor onze Nederlandstalige Ketjes zullen gedurende de periodes dat er weinig aanbod is nog minder geneigd zijn om een Nederlandstalig aanbod te creëren. Onvermijdelijk zullen dan Nederlandstalige Ketjes tijdens de vakantie geen aanbod vinden en in de kou blijven staan.

Welke stappen zet het collegelid om daaraan te remediëren? Is er overleg met de gemeenten hierover of met de Franse Gemeenschap? Of zijn er tussenoplossingen mogelijk?

Voorts behandel ik de ‘*Playcation*’, een woord dat zijn oorsprong vond tijdens corona. Toen werd een lokaal aanbod ontwikkeld. We vonden dat een goed idee om verder te ontwikkelen. Intussen is dat aanbod in het reguliere beleid van de VGC opgenomen. Dat is een goede zaak. Kan u ons daarover cijfers bezorgen? Hoeveel jongeren worden hiermee bereikt? Wat zijn de resultaten van deze inspanningen? Een ander aspect betreft de samenwerking met de gemeenten. Daar hameren wij altijd al op. Aan die samenwerking schort het dikwijls. De VGC moet het vaak alleen doen. Met welke gemeenten werkt de VGC samen?

Deze zomer hebben we allemaal genoten van het fantastische weer. Ook onze jonge Ketjes konden heelder dagen buiten spelen, een hartverwarmend zicht. Zo zag ik in een parkje dicht bij huis een hele bende Ketjes onder begeleiding van een VGC-medewerker spelen. We zouden dit soort aanbod van buitenspelen verder moeten ontwikkelen, ook om het Nederlands te stimuleren. De taal die daar werd gehanteerd was voor minder dan 50 % Nederlands. Het merendeel van de dialoog verliep in het Frans, Turks, Marokkaans, Berbers. Ik weet het niet precies want ik versta de talen niet. Het Nederlands was bijna een secundaire taal geworden. De begeleiders die de kinderen aanspraken, deden dat eerder in andere talen. Het viel ook op dat er wel wat Nederlandstalige kinderen niet meer mee waren omwille van de kakofonie van talen. De eenheid van de speelpleinwerking kwam daardoor wat in het gedrang en er ontstonden groepjes. Sommige kinderen waren mee, anderen niet. Het is blijkbaar niet eenvoudig en ik werp ook geen steen naar de begeleiders.

Wat doet de VGC aan dit beleid voor speelpleinwerking en sportwerking om het Nederlands maximaal aan bod te laten komen? Ik neem aan dat in geval van veiligheid of dergelijke een kind in zijn eigen taal wordt geholpen. Kinderen moet men niet aan hun lot overlaten. Maar er moet primair aandacht gaan naar het Nederlands als voertaal en niet afdwalen van de kerntaak van de VGC. Hoe kan daaraan worden gemedieerd? Welke ondersteuning wordt aan de begeleiders geboden om dat op de juiste manier te doen? Ik vermoed dat het om een structureel probleem gaat want ik heb tal van gelijkaardige situaties meegemaakt.

Ik heb vernomen, de verklaring dateert van mei 2022, dat een trefdag zou worden georganiseerd voor schepenen bevoegd voor Jeugd en voor jeugddiensten. Heeft de trefdag intussen plaatsgevonden? Wat zijn de resultaten van de trefdag? De inzet van gemeenten voor het Nederlandstalig aanbod ontbreekt immers nog al te vaak. Het zou goed zijn als er stappen in die richting worden gezet.

De vierde doelstelling gaat over Brussel brengt samen. Er staat dat bon en de gemeenschapscentra samenwerken aan centrale hubs voor Oekraïners die in Brussel aankomen. Ik citeer: *“We beluisteren de noden van deze doelgroep en zorgen ervoor dat het N-aanbod toegankelijk is voor vluchtelingen uit Oekraïne.”* Is dat een kerntaak van de VGC? Ik dacht dat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie met de gemeenten samenwerkten. Welke rol speelt de VGC daarin? Werkt de VGC samen met het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, met de gemeenten, met welke diensten? De VGC kan dit uiteraard niet alleen. Gaat het om een cascadetraject? Dan neem ik aan dat mensen op die manier bij de VGC terechtkomen. Centrale hubs organiseren, klinkt echter al zeer grootschalig. Waar zouden deze komen? Welke mensen en middelen worden daarvoor ingezet? Welke impact heeft dat op de Oekraïners zelf die hier toekomen? Over welke aantallen gaat het? Kunt u verduidelijken welk beleid wordt ontwikkeld en welke resultaten worden beoogd?

‘Brussel verbindt’ is de vijfde beleidsdoelstelling. Gratis bibliotheken voor iedereen zei de collegevoorzitter. Dat is uiteraard een goede doelstelling. Het is ook goed dat er aan een eengemaakt bibliotheekreglement wordt gewerkt. De tarieven verschillen nu nog steeds. Het is evident om te streven naar uniformiteit en een heel duidelijk aanbod. De bedoeling is een samenwerkingsovereenkomst te ondertekenen tussen de VGC, de Brusselse gemeenten en Muntpunt. Zijn daarover nog problemen gerezen? Zijn alle gemeenten mee in het verhaal? Is er participatie van alle gemeenten om tot zo’n eengemaakt aanbod te komen? Of blijft het bij de oude getrouwen om een dergelijk Nederlandstalig aanbod aan te bieden?

Duurzame stadsvernieuwing nu. Ik lees dat de benaming van het stadsvernieuwingsproject Groenblauw bxl helaas de Franstalige afkorting omvat, bxl staat voor *Bruxelles*. Principieel gaan we daar niet mee akkoord. Het is immers maar een manier om Brussel te benoemen en miskent de Nederlandstalige identiteit van de stad. Waarom neemt de VGC deze benaming over? Er zijn voldoende alternatieven, bxl is ongelukkig gekozen. Het project is bovendien zeer lokaal en de vraag is of het tot de kerntaken van de VGC hoort om beplantingen aan te brengen. Ik citeer: *“We zorgen voor een pergolastructuur, met klimfruit en een strook met eetbaar groen.”* Persoonlijk vind ik niet dat de VGC dit hoort te doen. Ook niet dat dit in een Beleidsverklaring hoort te staan om eetbaar groen aan te brengen in straten en op speelplaatsen. Dat ziet er leuk uit, maar is vooral “bobo”. Ik durf dat futiliteit noemen. Als de VGC overall eetbare beplanting moet aanbrengen, is mijn vraag waar we mee bezig zijn. Er zijn heel wat andere noden. U kent ze ook.

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Uw beeld ervan is nogal karikaturaal. Er zijn prachtige projecten. Ik wil niet dat mensen die zich daar met hart en ziel aan wijden zich geschokt voelen. Het gaat om projecten waar buurtverenigingen elkaar ontmoeten. Een heel mooi project kan u bezoeken vlakbij het skatepark aan de Kapellekerk.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Ik heb blijkbaar een gevoelige snaar geraakt.

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Aan de Kapellekerk is er een prachtig project waar een gedeelte van de betonruimte opengehaald is. Daar is ook een moestuin aangelegd, er komt een crèche, er is een dagopvang voor mensen met een mentale beperking, er komen mensen uit het woonzorgcentrum samen, ook buurtbewoners. Je ziet daar een mooie interactie. En dat eetbare groen is gewoon het middel om die cohesie te creëren. Ik wil de details over dit prachtige project zeker bezorgen, er zijn ook bezoeken mogelijk. Dit Groen-Blauwproject is heel waardevol.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Ik verwacht niet anders, mevrouw de collegevoorzitter, dat u uw beleid verdedigt. Je kunt daar mooie woorden als ‘intergenerationeel’ op plakken. Maar de essentiële vraag is of de VGC dit zelf moet doen, of niet eerder de gemeente of een andere overheid, die zijn er in Brussel helaas genoeg.

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Het project wordt gesteund door de Vlaamse overheid.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Alle middelen van de VGC worden indirect gesteund door de Vlaamse overheid.

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Dit is een echt project van de Vlaamse overheid, dat we nu samen uitwerken. En ik ben heel dankbaar dat collega Bianca Debaets dat indertijd nog mee op poten gezet heeft. Er zijn ook vele partners uit alle overheden en partijen bij betrokken.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): In het algemeen, en ook in Vlaanderen, wordt er vaak gedebatteerd over subsidies en dan vooral overodeloze en overtallige subsidies. Vaak wordt die discussie gekoppeld aan de belastingdruk. Er bestaan absurde voorbeelden van: hamstercoaches, compostmeesters enzovoort.

Misschien moeten we ook het subsidiebeleid van de VGC met een kritische kam doorlichten. De Vlaamse minister van Begroting heeft een Vlaamse subsidiedatabank opgericht, waar iedereen de subsidies van de Vlaamse overheid kan bekijken. Misschien is het interessant om voor de VGC een gelijkaardig instrument te ontwikkelen. Zo kan iedereen kennisnemen van waarmee de VGC bezig is.

Ik laat het aan ieders appreciatie over om eetbaar groen te ontwikkelen, maar ik vind dat persoonlijk geen kerntaak van de VGC. Bovendien is de website van dit project tweetalig, ook al wordt het, voor zover ik weet, niet gefinancierd door Franstalige partners. Past zo'n tweetalige website voor een exclusief Vlaamse aangelegenheid wel in het taalbeleid van de VGC?

Ik ga over naar de zesde beleidsdoelstelling ‘Brussel zorgt en beweegt’. Daar wordt gewerkt aan een toegankelijk sportaanbod. Ik had mijn vragen hierover graag aan collegelid Pascal

Smet gesteld, want we hebben hierover al vaker gediscussieerd. Denk maar aan de nood aan verbinding met alle actoren in de huidige Brusselse sportsector. Volgens mij kan de VGC daar nog wel enkele stappen vooruit zetten.

Nu lees ik echter “*dat het College de mogelijkheid zal onderzoeken om de private sector te verbinden met de Brussels sportsector*”. Dat is algemeen gesteld, maar dat lijkt me wel zeer interessant. Mijn vraag is dus of het collegelid heeft geluisterd naar de oproep om het sportaanbod te verruimen. Kan hierover meer toelichting worden gegeven?

Dezelfde vraag geldt voor het zwembadproject aan de Abattoir. Het is goed dat het is opgenomen, maar werden er intussen nog stappen gezet?

Ook vind ik het een goede zaak dat het Gewestelijk Sportkadaster eindelijk, na tien jaar knoeien, gelanceerd is. Het resultaat vind ik echter maar een mager beestje. Je kan bv. niet filteren volgens aanbod, interesse, uren, wijk... Het lijkt me in deze vorm niet zo'n gebruiksvriendelijke *tool*. Ik ben dus nog niet overtuigd van het echte nut.

Begin juli 2022 gaf Brussels minister Bernard Clerfayt aan dat “*vanaf de tweede helft van 2022 de clubs die een subsidie willen aanvragen zich zullen moeten aanmelden op de beheertool sport.brussels*”. In de Beleidsverklaring lees ik dat ook de VGC-sportsubsidiëring hierin een plaats zal krijgen. Is dat met onmiddellijke ingang? Moet vanaf nu alles aangevraagd worden via deze centrale *tool*? Zullen Nederlandstalige sportclubs enkele via *sport.brussels* een subsidie van de VGC kunnen aanvragen? Of zijn er nog rechtstreekse mogelijkheden? Kunt u dat verduidelijken? Wie wordt de uiteindelijke subsidieverstrekker voor de aanvrager? Worden die middelen gepoold? Kan men zich specifiek tot de VGC blijven richten of verloopt alles voortaan via het Brussels Hoofdstedelijk Gewest? Dat is een belangrijk vraag.

Mijn laatste punt gaat over de energietransitie. In het Brussels Hoofdstedelijk Parlement en recent op de gemeenteraad van de Stad Brussel was er een discussie over het feit dat de meeste overheden maatregelen nemen om hun energieverbruik te verminderen. Heeft het College daarover een gelijkaardig plan klaar? Is dat eventueel al goedgekeurd? Zouden we dat kunnen bekijken? In welke mate levert de VGC inspanningen om het energieverbruik terug te dringen? Heeft de VGC daarbij oog en oor voor de noden van iedereen? Je kunt nu eenmaal zomaar de verwarming niet uitschakelen. Daar moet een evenwichtige oplossing voor gevonden worden.

De heer Arnaud Verstraete (Groen): Ik ben in de politiek gegaan om dingen te veranderen, om uitdagingen aan te pakken, om het leven voor de mensen beter te maken. Dat klinkt misschien naïef en niet erg origineel, maar dat is wel mijn motivatie. Mijn aanvoelen is dat dat ook bij de meeste van jullie zo is.

Er is vandaag zeker geen gebrek aan uitdagingen. Zo staat het ook in het begin van de Beleidsverklaring. We lijken wel in een permanente crisis terechtgekomen. De ene crisissituatie volgt de andere op. De coronacrisis hebben we gehad, er is de oorlog in Oekraïne, er is een enorme inflatie en ook de energiecrisis. Bovendien wordt de klimaatcrisis steeds nadrukkelijker voelbaar. Intussen kampt de Vlaamse Gemeenschap, ook in Brussel, met enorme uitdagingen om haar belangrijke en zeer geapprecieerde dienstverlening te kunnen blijven aanbieden aan de Brusselaars, op het vlak van onderwijs, kinderopvang,

zorg... Dat zorgt voor stress bij de Brusselaars. Die stress is groot en de onzekerheid weegt. Velen hebben slapeloze nachten.

De VGC kan niet alles, maar ze kan wel een antwoord bieden op die enorme uitdagingen. Het middenveld is daar een essentiële schakel in. Het College wil daarom terecht de eerste bondgenoot zijn van die bonte bende, die als een soort vaccin kan werken tegen de stress en de eenzaamheid.

Ik wil graag enkele onderwerpen uit deze lijvige Beleidsverklaring uitlichten. Mevrouw Lotte Stoops zal daarna aanvullen.

Binnen het domein Onderwijs en Kinderopvang blijft het lerarentekort een van de grootste uitdagingen. Het is goed om te zien en te voelen dat er een algemeen urgentiebesef is, ook in deze Beleidsverklaring. Maar er zal meer nodig zijn dan wat vandaag voorligt om ervoor te zorgen dat er voldoende instroom is van leerkrachten – het blijft een belangrijk en fundamenteel beroep. Maar ook de uitstroom moet beperkt worden. Er is een meer ingrijpende hervorming nodig van het beroep van leerkracht op Vlaams niveau, dat kan niet langer vooruitgeschoven worden. Intussen doet de VGC wat ze kan om de beschikbare middelen mee te *pushen* in de goede richting, onder meer door het goedkoper of gratis maken van de opleiding.

We moeten positief blijven spreken over dat fundamentele beroep dat de huidige en toekomstige generaties in onze samenleving vormgeeft. Ik kijk dus uit naar meer details over de campagne van het College. Wat houdt *#leerkrachtBXL* precies in?

De capaciteit in het onderwijs is essentieel. Voldoende leerkrachten is een deel van dat verhaal, maar er moeten ook voldoende gebouwen zijn. Om een vrije keuze te kunnen bieden in het onderwijs, heb je voldoende capaciteit nodig. Dat bleek en zal later nog blijken uit de discussie over de voorrangsregels. Maar vandaag is die capaciteit er niet. Jaarlijks wordt een kwart van de kinderen die naar het Nederlandstalig onderwijs wil, geweigerd. Uiteindelijk komen zij in het Franstalig onderwijs terecht. Dat is een enorm gemiste kans.

Wij zijn dus bijzonder gemotiveerd om mee te werken aan een uitbreiding van de capaciteit en het doet deugd om te zien dat het College daar alles uit de kast haalt. Momenteel zijn er vijftig lopende bouwdoSSIERS; vijfentwintig daarvan zullen dit schooljaar aan de werken beginnen, zoals blijkt uit de Beleidsverklaring. Dat is goed voor 2.135 plaatsen in het basisonderwijs en 2.565 in het secundair onderwijs. Dit jaar worden er dertien bouwdoSSIERS afgerond, goed voor 1.377 plaatsen in het basisonderwijs en 384 in het secundair.

Het College toont dus ambitie, ook in deze moeilijke tijden met een tekort aan materiaal en de inflatie. Dat is niet evident. Vanuit de Groen-fractie zeggen we daarom: *chapeau!*

Er zijn ook nieuwe subsidielijnen gecreëerd voor de renovatie van lerarenkamers en schoolrefters. Dat zijn misschien minder fundamentele zaken maar alle beetjes helpen om het beroep en de scholen aantrekkelijker te maken.

In het onderwijs willen we ook werk maken van de meertaligheid. Dat is het beste antwoord op de uitdaging om op alle Brusselse niveaus te zorgen voor een goede tweetalige dienstverlening. We hadden het daar gisteren ook over in het Brussels Hoofdstedelijk Parlement. Het Nederlandstalig onderwijs levert sowieso al meertalige kinderen af. Ik

verneem dan ook graag meer over de aangekondigde ondersteuning voor de uitwisseling van taalleerkrachten.

Ik heb daar al meermaals op gehamerd en ik geloof er heel sterk in: *native speakers* geven nog altijd de beste taalles. De Brusselse kinderen kunnen er alleen maar beter van worden en dat geldt *a fortiori* voor het Franstalig onderwijs.

Ik deel ook de bezorgdheid van collega Mathias Vanden Borre over de afstemming van de verschillende schoolkalenders, die nu aangepast zijn op Franstalig niveau. Het wordt zo heel complex. De impact hiervan op sportbeoefening en buitenschoolse activiteiten is nog niet helemaal duidelijk.

In de geest van een respectvol debat hoop ik ook op genoeg openheid bij de Vlaamse Regering om in te zien dat een aanpassing van die kalender pedagogisch gewoon beter is. Als je oprecht wil excelleren in het onderwijs, als je de beste kansen wil bieden aan onze jongeren, dan kun je zo'n argument niet naast je neerleggen. Je moet gewoon doen wat het beste is voor onze kinderen.

Voor de kinderopvang bestaan dezelfde uitdagingen. Er is een tekort aan medewerkers en gebouwen. Daar moet dus meer in geïnvesteerd worden. Dat is trouwens ook belangrijk voor het doorbreken van de armoedespiraal, waar mevrouw Brigitte Grouwels en collega Bianca Debaets in het verleden terecht op gehamerd hebben. Ook daar is de urgentie enorm. Collega Celia Groothedde stelde vandaag nog in *De Standaard* dat het huis in brand staat.

Vlaanderen krijgt de middelen om daar iets aan te doen. Structurele maatregelen om een rampzalig tekort te voorkomen, moeten dus ook op dat niveau genomen worden. Ook daar is het uitkijken of de Vlaamse Regering wat ze zelf doet ook beter doet en concreet moedige hervormingen laat zien.

Ik wil van het College ook graag vernemen wat er bedoeld wordt met de meertaligheid in de kinderopvang. Dat klinkt boeiend, maar wat is de concrete bedoeling? Zullen de begeleiders andere talen spreken met de kinderen of zal het contact met de ouders gemakkelijker gemaakt worden?

De speel-, sport- en experimenteerruimte voor de jeugd wordt groter. Een stad op kindermaat is een fundamenteel concept voor Groen. Binnen het gewestelijk beleid is er een mooie samenhang met de autoluwe wijken, of speel- en leefwijken en de initiatieven van de VGC die zorgen voor animatie via bv. *Playcation*, een fuifloket en betere infrastructuur.

Het College wil alles doen om van de Brusselse diversiteit een echte positieve troef te maken. Dit loopt als een stevige rode draad door de actie van dit College. We zijn dan ook enthousiast over de nieuwe vierde pijler die wordt aangekondigd en die vanaf 2023 zal inzetten op het versterken van het sociale netwerk van nieuwkomers. Vrienden hebben en een netwerk hebben om op terug te vallen, is een essentieel onderdeel van een geslaagde integratie. Ik ben dan ook heel benieuwd naar de uitrol van dat nieuwe project. Als daar iets meer over verteld kan worden, hoor ik dat graag. We vernemen alvast dat er lessen worden meegenomen uit de ervaringen met ConNect en waarbij nu dus al vijftien zestig nieuwkomers een duo vormen met een Brusselse buddy. De bedoeling is om zo sneller wegwijs te worden in onze stad. Ik ben benieuwd wat die inzichten dan wel zijn.

Ook armoedebestrijding is van fundamenteel belang voor onze fractie. Voor de armoedetoets werd een evaluatie voorzien. Deze toets moet ervoor zorgen dat er een permanente integratie is van een perspectief in alle beleidskeuzes. Is er een specifieke aanleiding voor deze evaluatie?

We zien ook dat er een voornemen is tot meer participatie in het beleid van mensen in armoede. Dit is een terechte bekommernis. Dit is trouwens ook geen nieuwe bekommernis. Ik weet dat dit een enorme uitdaging is. Deze mensen hebben immers al zoveel aan hun hoofd dat dit niet evident is. Ik vroeg me dan ook af of we kunnen te weten komen waar het tot nu toe op vastliep en wat het College er wil aan doen om hier, naar de toekomst toe, beter in te slagen.

Natuurlijk zijn we ook zeer opgetogen over de sportinfrastructuur die, ook na de schooluren, verder zal worden opgesteld.

Verder zijn we blij met de *safe space* voor sporters, met de eengemaakte bibliotheekkaart die voortaan voor iedereen helemaal gratis wordt enz. Denken we maar aan de strijd tegen eenzaamheid, de toegankelijkheid of aantrekkelijkheid van de zorgberoepen. Ik had echter beloofd om niet alles te vermelden.

Ik wil echter nog een ding aanhalen, namelijk de inzet voor wat ik de groenblauwe as doorheen het plan zou noemen met name de aandacht voor ecologie, de zorg voor de planeet, energieperformante gebouwen, zonnepanelen op VGC-daken, zuinigere verwarmingssystemen, thematische projecten over duurzaamheid en hergebruik, vergroening van speelplaatsen. Dit laatste, inderdaad collega Mathias Vanden Borre, zal ook met fruitbomen gebeuren. Voor ons is het essentieel en fundamenteel. Het is precies de gelatenheid die collega Mathias Vanden Borre verwoordt, die nefast is en in de weg staat van de nodige actie. Kan niemand anders dat doen? Moeten wij dat doen? Kan niemand anders zich daarmee bezighouden? Het is wel degelijk iets dat wij willen en moeten doen. Iedereen kan bijdragen en elke bijdrage is, op alle niveaus, noodzakelijk en welkom.

De uitdaging waar we voorstaan op het vlak van het klimaat is zo gigantisch dat we echt allemaal moeten samenwerken. We hebben gisteren nog gehoord, toen het ging over het energiedebat, dat sommigen, onder andere in de N-VA-fractie, een *sense of urgency* misten. Ik zie dat dit College hier al mee aan de slag is gegaan van bij het begin van de bestuursperiode. Wij appreciëren dit enorm. Dit zal u wellicht niet verrassen. Wij zijn, in onze hoedanigheid van groenen, al decennialang gemotiveerd om dringend meer te doen aan de klimaatuitdagingen en aan de uitdagingen op het vlak van de natuur en biodiversiteit. Dit is essentieel. Dit is niet alleen essentieel voor de natuur op zich en voor de planeet. Dit impliceert ook de zorg voor elkaar. Zorg, niet alleen hier en nu, maar ook zorg voor onze kinderen, voor onze kleinkinderen en de generaties die daarop volgen.

De permanente crisis die nu al jaren duurt, weegt zwaar op de Brusselaars. Er zijn acute tekorten in overheidsdiensten die fundamenteel zijn. Ik denk hierbij aan onderwijs, kinderopvang en gezondheidszorg. Die tekorten maken die crisis eigenlijk alleen nog maar scherper. De VGC neemt haar positie, in die moeilijke context en in het institutionele landschap dat we hebben, in. Ze bekleedt haar rol ten volle en doet wat ze kan om het zo belangrijke middenveld te steunen, om de overheidsdiensten te versterken, de drempels te verlagen en de efficiëntie te verhogen. Zij doet dit alles om het de Brusselaar zo gemakkelijk

mogelijk te maken in deze moeilijke tijden. Wij steunen dit beleid ten volle. Dat had u wellicht begrepen. Wij kijken dit jaar dan ook uit naar een goede samenwerking in deze Raad.

Mevrouw Bianca Debaets (cd&v): Ik zal starten met drie algemene opmerkingen vooraleer ik op een aantal zaken meer in detail zal ingaan.

Zo is er mijn eerste opmerking. Dit is een positieve. Ik ben namelijk blij dat mijn oproep die ik eertijds had gelanceerd om, zowel in het Brussels Hoofdstedelijk Parlement als hier in deze Raad, de zittingen te ondertitelen, gehoor vindt. Het is een goede stap om naar een meer inclusief verhaal te gaan.

Een tweede opmerking - en daar ben ik uiteraard ook zeer blij om - gaat over de oproep die we vanuit een aantal oppositiepartijen hebben gelanceerd om partijen en fracties die geen vaste plaats hadden in een commissie, toch een meer actieve rol in de commissies te laten opnemen. Ook dit is een goede stap in de richting van een democratischer proces. Op dit zal het uiteindelijk toch neerkomen.

Een derde opmerking is een minder positieve opmerking. De N-VA-collega's hebben daar in het verleden trouwens ook al voor gepleit. Als cd&v-mandataris vind ik het jammer dat bij de Beleidsverklaring geen cijfers horen. Ik denk dat daar, zoals in andere assemblees het geval is, een begroting aan gekoppeld is. U zou kunnen zeggen dat dit een argument is dat wel vaker wordt gebruikt, maar dat het reglement dit niet toelaat. Wij hebben echter al voor minder reglementswijzigingen doorgevoerd. We zijn intussen al drie jaar verder. We hadden dit perfect kunnen invoeren. Ik hoop dan ook dat dit voorstel alsnog steun krijgt zodat een Beleidsverklaring zeker ook in de volgende legislaturen, eveneens cijfermatig wordt gestoffeerd. Ik denk immers dat dit laatste een Beleidsverklaring concreter maakt en de algemene verklaringen, zoals we die nu kennen, overstijgt.

Binnen anderhalf jaar, want dat zal dan het einde van de legislatuur zijn, zullen we moeten stellen dat het geen gemakkelijke periode is geweest. In se kunnen we dat nu trouwens ook al zeggen. We hebben twee jaar lang in volle coronacrisis gezeten. Op velerlei vlak is dit een schok geweest. We zouden zelfs van een systemschok kunnen spreken. Die crisis is nog maar pas verteerd of we bevinden ons al volop in een andere, namelijk in een energiecrisis waarbij - en we hebben er gisteren lang in het parlement over gedebatteerd - heel veel Brusselaars niet meer weten op welke manier ze het einde van de maand gaan halen. Ik heb gisteren een eenvoudige rekensom, die iedereen zelf ook kan maken, gemaakt. Als iedereen 2.000 euro per maand verdient - wat voor veel mensen trouwens al een mooi loon is - en je moet van dat bedrag 1.000 euro huur betalen en nu ook nog eens een voorschotfactuur ophoesten van tussen de 500 en 1.000 euro, blijft er niets meer over om te leven.

Je zou kunnen stellen: "Wat kunnen we daar met de VGC aan doen? Dat is toch iets dat ons overstijgt?". Dit laatste klopt natuurlijk. Ook op VGC-niveau zouden er echter wel een aantal zaken kunnen gebeuren, al was het maar om die voorbeeldrol te vervullen. Daarom vraag ik me ook af wat de VGC zelf gaat doen. Wat gaat er gebeuren met de eigen gebouwen op het vlak van renovatie, innovatie, verlichting uitschakelen en de verwarming wat lager zetten. Gaat de Brusselaar dat voelen in zijn portemonnee? Wellicht niet. Het zou echter op zijn minst wel tonen dat u die crisis ernstig neemt. Het verbaast me dan ook als ik collega's van de Groen-fractie hoor spreken over ecologie, duurzaamheid en klimaat. Het verbaast me niet dat ze erover spreken want ze spreken er vaak over. Maar wat doen ze eraan? Dat is natuurlijk de hamvraag. Dit alles wil ik natuurlijk graag van u horen. Ik denk dat dit goed zou zijn.

Zoals ik al zei, is dit de voorlaatste Beleidsverklaring. De plannen zouden dus stilaan afgerond moeten zijn. Als we nu nog in de planningsfase zitten, weten we eigenlijk allemaal dat deze plannen niet meer zullen gerealiseerd worden. En dus is dat eigenlijk een concrete vraag om eigenlijk eens, per beleidsdomein, een boordtabel te mogen ontvangen. Van welke plannen of welke acties - want er zijn er, ook gedurende de voorbije Beleidsverklaringen al heel wat opgesomd - bevindt zich in welke uitvoering? Zowel voor de Administratie als de kabinetten als voor ons zou dit alvast eens een goede oefening zijn. Op die manier zou men kunnen opvolgen wat er aangekondigd werd en wat er gerealiseerd werd. Wat zijn daar de meetbare resultaten van?

Bij een van de belangrijkste werven zal ik uiteraard het langst blijven stilstaan. Ik heb het hierbij over de kinderdagverblijven. De Vlaamse Regering werkt daar hard aan. Ik ben me terdege bewust van de uitdagingen. Ook de scholen kampen al lang met een capaciteitstekort. Nu is daar echter nog eens het lerarentekort bijgekomen. U kan misschien wel zeggen dat het lerarentekort niet nieuw is. Dat is correct. Gedurende het voorbije schooljaar en dit schooljaar is het echt wel in ons gezicht ontploft. In een aantal scholen vond men gewoonweg wekenlang geen leerkracht voor een bepaald vak.

Ik ben dan ook zeer verheugd dat u daar middelen voor vrijmaakt. Ik heb het even opgezocht: ik trek al sinds 2009 de kaart voor de 'Brusselpremie'. Dat toont aan dat ik al een hele tijd meega. Ik was dan ook blij dat ik bij collegelid Sven Gatz kon lezen dat hij daar werk wil van maken en dat hij, ook binnen de VGC, naar creatieve oplossingen wil zoeken om dit bekostigd te krijgen. Ik denk dat dit goed is.

Inzake bouwdoSSIERS moet ik toegeven dat er stevige inspanningen werden geleverd. Ik denk echter dat deze inspanningen zich vooral op het vlak van het lager onderwijs bevinden. Als men immers naar het secundair onderwijs kijkt, stelt men vast dat er daar 384 bijkomende plaatsen kwamen. Dit is goed maar zeker onvoldoende.

Ook positief is het feit dat collegelid Sven Gatz eveneens aankondigde dat de VGC de kosten van de lerarenopleiding voor zijinstromers wilt gaan vergoeden en dat hij ook de, door Vlaanderen ingevoerde lerarenbonus, in Brussel wilt gaan uitbreiden. In hoeverre staan die plannen al in uitvoering? Collegelid Sven Gatz heeft ze al aangekondigd in de pers. Deze plannen zijn goed. Ik denk dat niemand dit tegenspreekt. Zijn dit ballonnen of zijn dit middelen die klaarstaan en kan dit alles worden uitgerold? Zegt hij dat de leerkracht die hier in Brussel het beste van zichzelf komt geven, deze bonus ontvangt, samen met die andere premies waar hij naar verwees?

De uitrol van *talent for teaching* en het begeleidingstraject voor eerstejaars lijken mij allemaal zeer goede ambities om datgene te realiseren wat collegelid Sven Gatz ook al eerder zei namelijk dat liefst een leerkracht op drie ook in Brussel zou moeten wonen. Dit is zeer ambitieus. De vraag is enkel of we dit zullen kunnen realiseren. Maar goed, laat ons dit op zijn minst proberen.

In die zin steun ik dus ook de aanpassing van het inschrijvingsbeleid. Ik blijf er, samen met andere mensen uit mijn omgeving bij, dat als mensen wegtrekken uit Brussel dit vaak gebeurt omdat ze geen plaats vinden in een Nederlandstalige school naar keuze. Ik heb het hierbij over mensen uit de middenklasse. Dit zijn mensen die werken; die er bewust voor gekozen hebben om hier te komen wonen, maar die toch weggaan. De cijfers die we gehoord hebben

in de Commissie voor Onderwijs en Scholenbouw zijn alvast zeer interessant. Daarbij werd nog eens aangehaald dat 24 % van de leerlingen die zich probeerden in te schrijven in het Nederlandstalig onderwijs, uiteindelijk in het Franstalig onderwijs terechtkomen. Dit is toch een cijfer om stil van te worden. Dan gaan we toch niet verbaasd zijn als ouders in Vlaanderen gaan wonen. Ik heb dit ook in de bevoegde commissie gezegd. Ik krijg het aan niemand uitgelegd: niet aan Brusselse vrienden en kennissen en nog veel minder aan Vlaamse vrienden en familie. Het is onverklaarbaar dat je, als Vlaming of Nederlandstalige in Brussel, je kind niet kan inschrijven in een Nederlandstalige school en je, eigenlijk tegen je zin, uitkomt bij een school in de Vlaamse Rand of in het Franstalig onderwijs. De aanpassing van het inschrijvingsdecreet dat we straks zullen stemmen, is dus goed. De vraag is enkel of ze wel voldoende zal zijn.

Het is misschien nog wat vroeg, maar ik denk dat de cijfers wel al voorhanden zijn: heeft collegelid Sven Gatz al cijfers over het aantal Brusselaars dat zich dit academiejaar al hebben ingeschreven in de lerarenopleidingen? Is daarin een evolutie vast te stellen? Ik las ergens dat er in een aantal sectoren en knelpuntberoepen er een licht positieve evolutie is waar te nemen. Hopelijk is dat ook zo voor de leerkrachten. Als dit echter niet zo is en we kunnen de jongeren van vandaag niet warm krijgen voor de lerarenopleiding worden we de komende jaren natuurlijk blijvend geconfronteerd met grote tekorten.

In verband met de IBO's weet u dat de lokale besturen in 2019 per decreet de regie in handen hebben gekregen. Vlaanderen heeft een kader aangereikt en de VGC zit *de facto* aan het stuur. Ik lees in de Beleidsverklaring dat ook de buitenschoolse opvang in verandering is. Niet zozeer, want die verandering is ondertussen al drie jaar geleden goedgekeurd! U zegt dat u samenwerkt met de IBO's om een nieuw opvangbeleid te ontwerpen. Diezelfde zin stond in de Beleidsverklaring van vorig jaar. Hoever staat u? Welke politieke keuzes worden er gemaakt? Welke doelen stelt u voorop? Is er zicht op de behoeften en op de samenwerkingsverbanden die daarvoor nodig zijn?

Kortom, de vragen die ik vorig jaar stelde, kan ik gewoon herhalen. Ook vorig jaar kreeg ik geen echt antwoord op mijn vragen. Er is geen vooruitgang geboekt en dat is jammer. De Brusselse kinderen hebben namelijk nood aan het nieuwe kader.

Kinderopvang is een heel actueel thema. Ik denk dat alle overheden doen wat ze kunnen en dat het College nauw overlegt met Vlaanderen. De zeer preciaire vraagstukken moeten zo snel mogelijk worden opgelost. Het budget is slechts een deel van het probleem, want net zoals bij het lerarentekort gaat het erom mensen te vinden. Het is goed dat er plaatsen bijkomen, al kan de VGC naar mijn aanvoelen nog meer doen. Nogmaals blijft de vraag hoe we mensen ervoor warm kunnen maken om in de kinderopvang aan de slag te gaan. Vlaams minister Hilde Crevits is volop aan het puzzelen en zal haar resultaten eerstdaags voorstellen. Elke overheid moet bijdragen aan de oplossing van dit probleem.

De Vlaamse minister stelde dat een derde van de kinderbegeleiders uit Brussel zou moeten komen, om ervoor te zorgen dat het personeel duurzaam in de opvang blijft werken. Hebt u dat becijferd? Maakt u een gelijkaardige oefening? Wanneer bent u in uw opdracht geslaagd? Als puntje bij paaltje komt, draait het om gerealiseerde aantallen. Daar kunnen we niet omheen.

Het armoedebeleid zal tastbaarder worden dan de voorbije jaren. De energiecrisis treft niet alleen de allerzwaksten. Ook veel middenklassers met lagere inkomens redden het niet meer.

Er zijn dus inspanningen nodig, ook in het kader van de kinderarmoede. Deze discussie gaat al een hele tijd mee. Heeft het College nieuwe accenten gelegd?

Tijdens de coronacrisis is pijnlijk duidelijk geworden hoe problematisch het mentaal welzijn van jongeren is. Hoewel armoede in de grootstad sowieso een acuut probleem is, was iedereen verrast door de schrijnende getuigenissen van jongeren die zeiden dat ze zich alleen en neerslachtig voelen. Het gaat niet om momentopnames. Daarom is het belangrijk dat we hun isolement doorbreken. De oprichting van het TEJO-huis is dan ook een goede zaak. Beschikt u over bezoekerijfers? Beschouwt u het initiatief als geslaagd? Zijn er plannen om nieuwe accenten te leggen of het project uit te breiden?

In verband met het Sportbeleid sluit ik me aan bij de heer Mathias Vanden Borre: waar is collegelid Pascal Smet? Niemand lijkt het goed te weten. Ik begrijp dat hij buitenlandse verplichtingen heeft.

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Hij is op een formele missie, maar is bereid om in de commissie extra toelichting te verschaffen. Bovendien heeft hij ons input gegeven voor antwoorden.

Mevrouw Bianca Debaets (cd&v): Dat begrijp ik. We hebben zijn antwoorden ook ontvangen. Toch is het jammer dat hij niet aanwezig is op de openingszitting. Maar goed, gelet op hoe weinig aandacht de Beleidsverklaring heeft voor Sport, is zijn afwezigheid misschien niet zo erg.

Cultuur is belangrijk. Ik ben zelf gebruiker van het culturele aanbod. Voor mentale veerkracht, lichamelijke gezondheid, het doorbreken van isolement en om mensen samen te brengen, is sport echter minstens even belangrijk als cultuur. Het is dan ook erg vreemd dat er in de Beleidsverklaring weinig over Sport te lezen valt.

Wat helemaal mijn petje te boven gaat, is dat de VGC verschillende initiatieven van de Vlaamse Gemeenschap ter sportbevordering en promotie niet ondersteunt in Brussel. Ik denk daarbij aan het Sportkompas of de campagne ‘Samen sport je meer’ om een sportbuddy te vinden. Velen zijn daarbij gebaat. Waarom steunt de VGC deze initiatieven niet?

Ik wil positief eindigen. Uiteraard bevat de Beleidsverklaring ook een aantal goede voornemens en elementen. De waardering voor de lokale vrijwilligers in het verenigingsleven vind ik mooi. Volkomen onbaatzuchtig bouwen zij het verenigingsleven uit en zetten ze zich in voor anderen. Ik ben dan ook gecharmeerd door de trefdag die wordt georganiseerd om deze mensen samen te brengen en onze waardering te tonen.

Het versterken van het *livestreaming*aanbod in de rusthuizen vind ik uitstekend. Ook de gratis bibliotheekpas voor alle Nederlandstalige bibliotheken juich ik als enthousiast lezer toe. Het is goed om meer mensen aan het lezen te krijgen. Muntpunt en de vele andere lokale bibliotheken hebben een prachtig aanbod. Het is altijd mooi om te zien hoe divers het publiek in bibliotheken is. Ze vormen een geslaagd voorbeeld van hoe je mensen kunt samenbrengen en met cultuur en literatuur kunt emanciperen.

Over het geheel van de Beleidsverklaring kan ik helaas niet zo enthousiast zijn. Namens cd&v zal ik dan ook tegenstemmen.

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): In uw Beleidsverklaring besteedt u uitgebreid aandacht aan de noden in het onderwijs, waaronder die van leerkrachten. Dat is goed, want keer op keer wordt in onderzoek aangehaald dat een goede opleiding start bij een goede leerkracht die leerlingen motiveert om te leren en die hen inspireert om te durven dromen. We willen dat alle kinderen hun dromen kunnen waarmaken en we streven naar een school waar de aansluiting bij de leefwereld van de leerling realistischer en korter is. Dankzij de inzet van het College verbetert die aansluiting.

De blijvende focus om meer leerkrachten aan te trekken die de Brusselse populatie weerspiegelen of begrijpen, stemt mijn fractie zeer tevreden. We moeten onze Brusselse eigenheid als voordeel blijven uitspelen.

Het is fantastisch nieuws dat er zoveel nieuwe plaatsen gecreëerd zijn in het Nederlandstalig onderwijs. Nog beter is dat we al zicht hebben op nog meer capaciteitsuitbreiding.

Renovatie is essentieel. We zijn er al jaren mee bezig om heel het infrastructuurnetwerk van het onderwijs te verbeteren. Ik kan er geen cijfer op zetten, maar een behoorlijk aandeel is ondertussen al mooi gerenoveerd. De samenwerking met *renolution.brussels* zal worden uitgebreid. Renovatie is essentieel voor het welbevinden van leerlingen en leerkrachten, die een groot deel van hun leven op school doorbrengen. Dan mogen ze niet dag in, dag uit in een aftands gebouw vertoeven. Veel kinderen leven thuis op zeer kleine oppervlakten en in erbarmelijke toestanden, wat de school nog belangrijker maakt.

Ik juich dan ook toe dat het voltallige College blijft inzetten op renovatie. Open Vld blijft graag op de hoogte van het succes van de nieuwe subsidielijnen voor het renoveren van de lerarenkamers en scholenrefers. Ik ben benieuwd hoeveel scholen er gebruik van zullen maken. Dit onderwerp komt sowieso nog aan bod in de commissievergaderingen.

U vermeldt voorts dat de ondersteuning van het OCB voor leerkrachten wordt uitgebreid. Scholen hebben echter ook nood aan een sterke directie die haar teams ondersteunt en de school 'maakt'. Ook de directie heeft af en toe steun nodig. Is een deel van het steunpakket van het OCB voorbehouden voor startende directies? Wordt er werk gemaakt van de VGC-uitwisseling tussen schooldirecties?

Open Vld is groot voorstander van duaal leren en het opdoen van praktijkervaring. Ik stel dan ook bijzonder op prijs dat deze initiatieven opgenomen zijn in de Beleidsverklaring. Het mag in de verf gezet worden dat het College in deze moeilijke tijden extra aandacht geeft aan kwetsbare gezinnen, bv. in verband met de onkosten.

Het lijkt banaal om te stellen dat Brussel divers en meertalig is, maar die vaststelling is een van de grootste troeven die we kunnen uitspelen. In de Beleidsverklaring haalt u verschillende acties en manieren aan om dit te bewerkstelligen. Meestal vallen ze onder de bevoegdheden van collegelid Sven Gatz. Ik mis daarbij de realisatie van meertaligheid via andere kanalen en bevoegdheidsdomeinen van het College. Het streven naar meertaligheid is goedgekeurd door het Brussels Hoofdstedelijk Parlement. Hoe kunnen andere beleidsdomeinen hun steentje bijdragen? Deze aangelegenheid mag niet beperkt blijven tot de bevoegdheden van een collegelid of minister.

Meertaligheid sluit naadloos aan op samenleven in diversiteit. Het blijft belangrijk om de open houding te behouden en aandacht voor cultuurverschillen te hebben, zowel in de zorg, het onderwijs als in de vrije tijd. Ik ben benieuwd naar de resultaten van de buddyduo's.

Hoewel de focus van Open Vld meestal op Onderwijs en op jongere kinderen ligt, willen we niet tekortdoen aan andere domeinen als Cultuur, Sport en Welzijn. Toch blijven we ervan overtuigd dat de armoedecirkel het snelst doorbroken wordt via onderwijs. Het begint meestal in de kinderdagverblijven, bij baby's. Helaas is het personeelstekort in de kinderdagverblijven nijpend. Voor het zomerreces werd in de Raad nog een debat gehouden over ouders die moeten inspringen om kinderen op te vangen. Dat zijn schrijnende omstandigheden.

In de Beleidsverklaring staat dat het College de kinderopvang wil blijven steunen en blijft proberen om meer kindbegeleiders aan te trekken. Kan de collegevoorzitter toelichten welke verdiepingsacties de VGC zal uitvoeren om dit tekort aan te pakken? Ik denk dat het tijd is om dit probleem structureel aan te pakken samen met uw collega in de Vlaamse Regering. Ik wens iedereen in ieder geval veel inspiratie en een aangename samenwerking met het voltallige College toe. Ook de Administratie van de VGC verdient een pluim. Zij zorgt ervoor dat de theorie in de praktijk kan worden toegepast ten voordele van al wie gebruik wil maken van onze Nederlandstalige structuren.

De heer Jan Busselen (PVDA): Ik wens iedereen een goed parlementair jaar toe. Ik hoop dat de batterijen zijn opgeladen want we zitten alweer in een crisissituatie. Over een uitspraak in deze Beleidsverklaring is iedereen het denk ik eens, namelijk dat we in een permanente crisis leven. Onze kinderen groeien op in een wereld in crisis. Aan het beleid van de vermaledijde communisten kan het deze keer niet liggen, die maken al een hele poos geen deel meer uit van de regering. De coronacrisis, de oorlog, de energiecrisis, de klimaatcrisis, de wooncrisis. Al deze crisissen veroorzaken niet alleen stress maar ook verarming. En woede. Terwijl de werkmens voor deze crisis betaalt, maken de energiereuzen overwinst. Tijdens de coronacrisis waren het de farmaceutische bedrijven die goed verdienden. Het wordt de mensen duidelijk dat zij de rekeningen betalen, terwijl grote bedrijven blijven incasseren. En dat terwijl er in de politiek maar gepalaverd wordt. De vakbonden komen voor het eerst op straat met 10.000 syndicalisten om duidelijk te maken dat de maatregelen die nu getroffen worden, niet voldoen. Natuurlijk kan de VGC, de kleinste overheid van de negen overheden die ons kabouterland telt, deze crisis niet oplossen. Maar het College zou duidelijker kunnen zijn in wat het dan wel wil realiseren. Zoals mevrouw Bianca Debaets al aanhaalde, zit er geen begroting bij deze Beleidsverklaring. Dat is een probleem. De infrastructurele projecten en doelstellingen in de scholenbouw, de kinderopvang en in de atelierruimte worden concreet beschreven. Over welke maatregelen er worden getroffen om de mensen zelf te helpen, blijft het echter vaag.

Ik geef een voorbeeld. Om te voldoen aan de groeiende vraag naar aangepaste voorzieningen voor leerlingen met een beperking of ernstige sociale emotionele gedragsproblemen zal het College vijftig nieuwe plaatsen voorzien in het buitengewoon basisonderwijs op campus Kasterlinden. Is dat genoeg in een stad met een half miljoen jongeren? Een stad waar de sociaaleconomische situatie jaar na jaar verslechtert? Bereiken we zo de Brusselnorm? Dat kunnen we uit deze Beleidsverklaring niet aflezen. Verder staat ook dat het College ook acties zal ondernemen voor nieuwe knelpuntberoepen zoals jeugdhulpverleners, begeleiders en gehandicaptenzorg. Welke acties? Hoeveel mensen zullen er worden aangenomen om die taken te volbrengen? Hoeveel jongeren zal de vzw Tracé Brussel, die kwetsbare Brusselse jongeren wil ondersteunen bij het maken van goede leerkeuzes, bereiken? Als ik mijn oor te

luisteren leg op het terrein, hoor ik vooral dat er te weinig middelen zijn om deze doelstellingen waar te maken. Over het GBO staat er in de Beleidsverklaring dat meer en meer mensen het moeilijk hebben. Kinderen kampen met groeiende hulp- en ondersteuningsnood.

Hoeveel voltijdse equivalenten komen in de negen Nederlandstalige basisscholen in Anderlecht, Jette en Koekelberg hulp en ondersteuning bieden? Drie. Het gaat hier om een duizendtal leerlingen waarvan 20 tot 30 % ondersteuningsnoden heeft. Wie in het onderwijs heeft gewerkt of af en toe met een zorgcoördinator spreekt, weet dat deze maatregel niet volstaat maar zal uitdraaien op burn-outs.

Ook de maatregelen in het onderwijs en de zorg blijven vaag. Het lerarentekort is dramatisch en de situatie waarin kinderverzorgers zich bevinden, is schrijnend. We weten dat de echte hefboomen zich op Vlaams niveau bevinden maar wat Vlaanderen zelf doet, doet ze blijkbaar niet beter. Ik vrees echter dat de maatregelen die deze Beleidsverklaring naar voren schuift ook niet zullen voldoen. Aanmoedigingscampagnes, zijinstromers en infobeurzen zijn natuurlijk goede initiatieven. Maar informeert de VGC mensen dan ook dat kinderverzorgers werken met een ratio van acht kinderen voor een verzorger? Moedig je hen dan ook aan om te werken op weinig werkbare plaatsen? Want als de normen op Vlaams niveau niet wijzigen, moedigen we mensen aan om op plaatsen te werken met een hoog burn-outrisico. Zijinstromers lijken mij een noodoplossing. Maar als ik de Beleidsverklaring lees, denk ik dat dit College zijinstromers als een passe-partout ziet. Voor het tekort in zorgprofessionals, de kinderverzorging als ook het onderwijs worden zijinstromers voorgesteld. Leerkrachten lijken deze hulp wel te verwelkomen maar geven ook aan het gevoel te krijgen dat hun job minderwaardig is. Zij hebben namelijk gestudeerd om leerkracht te worden. Daarnaast moeten ze de zijinstromers vaak inwerken. De eerste beleidsdoelstelling 'Brussel koestert talent' verliest daarom aan kracht en geloofwaardigheid.

Naast het gebrek aan begrotingscijfers, worden ook de concrete doelstellingen niet getoetst aan de noden in deze stad. Er zijn twee nieuwe subsidielijnen: renovatie van lerarenkamers en renovatie van schoolrefters. Zijn die genoeg om de infrastructuur in het voltijds onderwijs en het Deeltijds Kunstonderwijs te renoveren? Wanneer zouden de werken klaar zijn? Dat kan over een of over vijftig jaar zijn. Van de leerlingen die zich inschrijven voor het Nederlandstalig onderwijs komt 25 % in het Franstalig onderwijs terecht. In het Franstalig onderwijs is er overigens ook een tekort aan plaatsen. Er zijn nog steeds leerlingen die geen school vinden, klassen die geen leerkracht vinden, ouders die zonder opvang zitten en kinderdagverblijven zonder kinderverzorgers. Er zijn nog steeds lege boterhamendozen. Kunnen we dan stellen dat deze overheid voldoet aan de noden van de stad? Er wordt geen perspectief geboden aan mensen in moeilijke situaties.

Ik heb een zware week achter de rug en heb mijn reactie op de Beleidsverklaring niet goed kunnen voorbereiden. Toch heb ik nog enkele opmerkingen.

De moestuinen in de Marollen zijn een fijn initiatief. Toch wil ik erop wijzen dat mensen uit die wijk met iets fundamentele problemen kampen. Hoe betaal ik de rekeningen? Vind ik een betaalbare woning waar de astmaproblemen van mijn kinderen niet verergeren? Zullen mijn kinderen een job vinden? Mensen wiens fundamentele basisrechten ontbreken, zullen anders tegen dit soort projecten aankijken.

Connect ondersteunt scholen om de ouderbetrokkenheid en de toegang tot welzijnswerk te bevorderen. Welk type ondersteuning? Hoeveel middelen worden hiervoor voorzien? Dezelfde vraag geldt voor *GeneratieBXL*. De VGC biedt leerlingen en leerkrachten en ouders en organisaties steun om 10- tot 18-jarigen beter te omkaderen in transitie momenten. Dat is broodnodig maar schept ook grote verwachtingen. Wordt er enkel ingezet op een site waar al die actoren naartoe moeten surfen met al hun vragen? Dat lijkt een beetje op een soort Tinder voor studiekeuzes en jobs. Ik hoop dat er ook mensen aan te pas komen die leerlingen opvolgen, gesprekken voeren met ouders en leerkrachten om tot een begrip te komen van de dieperliggende redenen waarom iemand zijn weg niet meteen vindt.

“Het blijft een prioriteit van dit College om het tekort aan betaalbare kinderopvang in Brussel weg te werken.” Met die uitspraak blijf ik het moeilijk hebben. Het tekort groeit en het wordt niet weggewerkt. Dat is problematisch.

Ik wil echter een aantal positieve zaken aanhalen. De meertaligheid via het nieuwe subsidiekader, het postgraduaat aan de VUB en de samenwerking tussen leerkrachten van de verschillende schoolnetten. Ook Opgroeien in Brussel en de coachingtrajecten van de meertalige opvang zijn goede initiatieven. Al weten we opnieuw niet hoeveel middelen hiervoor worden vrijgemaakt en om hoeveel trajecten het gaat.

Ik denk dat ik de essentie heb weergegeven. De Beleidsverklaring voldoet voor PVDA niet aan de noden. Er zijn te weinig cijfers om de verklaring te kunnen evalueren en we gaan gewoon verder alsof er geen crisissen zijn. Er is meer nodig om tegemoet te komen aan de problemen die zich nu stellen. Ik zal deze Beleidsverklaring niet goedkeuren.

Els Rochette (one.brussels-Vooruit): Ik wil iedereen bedanken die bijgedragen heeft aan deze Beleidsverklaring en iedere dag het beste van zichzelf geeft in de kabinetten en de Administratie. Uiteraard ook bedankt aan de medewerkers en de vrijwilligers die zich dagelijks inzetten op het terrein. Ze geven de input voor al de plannen en zorgen ervoor dat ze realiteit worden. Brussel is wat we delen. Het blijft een heel mooie en pertinente titel van een bestuursakkoord van een overheid. De kerngedachte dat we met elkaar verbonden zijn, lees je doorheen de hele Beleidsverklaring. De Vlaamse Gemeenschapscommissie kan een groot verschil maken door samen te werken en dat doet ze: met Brusselaars, met bezoekers van de stad, met georganiseerde burgers, organisaties en met andere overheden. Wat krachtig is aan het plan, is de sectoroverschrijdende aanpak want aandacht voor welzijn en de strijd tegen armoede gebeurt niet alleen in de welzijnssector, maar eveneens in het onderwijs, sport, jeugdwerk en cultuur. Het zijn hefboomen om elk Brussels kind en volwassene alle kansen te geven om zich te ontplooien. Ik dank de collegeleden en de collegevoorzitter voor dit ambitieuze plan.

Ondanks de huidige crisis blijft de VGC haar rol meer dan ooit spelen door extra scholen en crèches te bouwen, door gemeenschapscentra te renoveren, door te zorgen dat bibliotheekbezoeken in alle Nederlandstalige bibliotheken gratis zijn, door een groot en toegankelijk sport- en cultuuraanbod uit te bouwen voor alle Brusselaars. Ondanks de crisis wordt het aanbod op peil gehouden. De coronacrisis zit nog fris in ons geheugen en heeft bij heel veel mensen sporen nagelaten. Ook de Oekraïne crisis met de opvang van duizenden extra vluchtelingen is vandaag nog actueel. Daarbovenop hebben we te kampen met een ongeziene energiecrisis die heel veel Brusselaars hard treft. De onzekerheid en angst voor de winter zijn enorm. Hoe zullen we de facturen nog kunnen betalen? Hoe zullen we ons huis nog kunnen verwarmen voor ons en voor onze kinderen? We horen verhalen van ouders die keuzes maken

die ze niet willen maken en hun kind niet meer inschrijven in de sportclub. We horen verhalen van mensen die meubels verkopen om hun kind te kunnen inschrijven in het hoger onderwijs. Dat willen we niet. Niemand mag in de kou blijven staan als gevolg van deze energiecrisis.

Toen ik deze Beleidsverklaring las, kreeg ik het warm. Dit College heeft het begrepen. Het hele plan is doorspekt met aandacht voor mensen in armoede. Binnen alle beleidsdomeinen is er aandacht voor diegenen die uit de boot dreigen te vallen. Ik pik er enkele voorbeelden uit: de gratis bibliotheekpas in de Nederlandstalige bibliotheken en de samenwerking tussen de lokale dienstencentra en de klusdiensten. Er wordt werk gemaakt van een gebiedsdekkend aanbod van klusdiensten aan huis voor ouderen en Brusselaars met een zorgnood. Verder is er de nieuwe projectoproep Eenzaamheid en CoNnect. Het was een waar succes om nieuwkomers snel mee te nemen in ons warm netwerk en verenigingsleven. Ik verheug me er dan ook op dat dat project zal worden geïntegreerd in een toekomstige visie over de vierde pijler Inburgering.

Ik lees ook overal in dit plan een heel grote aandacht voor onze kinderen en jongeren, de toekomst van onze stad. Zeer veel projecten voor Sport en Cultuur in dit plan zijn enorm goed uitgewerkt en heel ambitieus. Ik betreur dat collegelid Pascal Smet, die niet aanwezig is vanwege andere professionele verplichtingen in het buitenland, hier wordt aangevallen. Zoals gezegd zal de collegevoorzitter alle vragen aan hem beantwoorden. Ik wil dat even rechtzetten want het collegelid wordt in een heel slecht daglicht gesteld en ik vind dat niet terecht. Ik heb het gevoel dat we niet hetzelfde plan hebben gelezen.

Wat betreft de aandacht voor onze kinderen en jongeren zal Tracé Brussel een *outrachende* werking uitbouwen om kwetsbare jongeren te ondersteunen bij het maken van een juiste leerkeuze. Verder is er de nieuwe infrastructuur voor twee werkingen van D'Broej, namelijk Centrum West en de Vereniging Marokkaanse Jongeren (VMJ), en *Playcation*. Iedereen die deze zomer af en toe de stad verkende, zal hebben kunnen genieten van de bruisende speellocaties. Ik ben heel blij met de keuze om dat positieve experiment dit beleidsjaar te verduurzamen. Een belangrijk punt waarop mijn fractie de afgelopen jaren heeft aangedrongen, zijn de gratis schoolmaaltijden. We vinden het allemaal onaanvaardbaar dat een kind met honger op de schoolbanken zit want met een lege maag kan je niet leren. Het is goed om te zien dat de oproep 'Schoolonkosten' opnieuw wordt gelanceerd waarbij scholen ook een tussenkomst voor gratis maaltijden kunnen aanvragen. De vorige oproep had echter onvoldoende aanvragen. Het zou niet van de school afhankelijk mogen zijn of kinderen wel of niet een gratis maaltijd krijgen. Ik heb daarover een vraag aan collegelid Sven Gatz gesteld. Hoe zal er dit keer voor worden gezorgd dat scholen met veel kwetsbare kinderen echt zullen intekenen op deze projectoproep?

Dan is er ook Habbekrats. Dat is een heel fijne organisatie die veel kinderen in kwetsbare situaties bereikt. Zij verdienen een eigen Habbekratshuis en het is positief dat de VGC daarin blijft investeren.

Het project 'Kunstenaars in de klas' is zowel positief voor onze kinderen en jongeren, maar creëert eveneens kansen voor kunstenaars. Zo kom ik bij die andere zeer kwetsbare groep in dit Gewest, de kunstenaars. Ook aan hen wordt op veel vlakken veel aandacht besteed.

Er zijn o.a. de extra atelierruimten die gecreëerd worden voor beeldende kunstenaars. Maar liefst vijftig plaatsen openen op 1 oktober 2022 in een nieuwe tijdelijke site in Ganshoren. Het

Atelierplan werkt goed en biedt zeer veel kansen aan kunstenaars. Ik hoor daarover op het terrein zeer veel lof.

Wie op het Feest van het Welzijn was enkele weken geleden, zal het met me eens zijn. De warmte en het enthousiasme van de mensen en medewerkers uit de welzijnssector vulden de zaal van de Ancienne Belgique. Het is enorm belangrijk dat de VGC het werk van de mensen op het terrein erkent en ik hoorde van hen dat ze daar erg blij mee zijn.

Anderzijds, hoorde ik ook een beetje ongerustheid over enkele hervormingen die op til zijn. En daarover heb ik dan ook enkele vragen. Wat zal er met de Brede School gebeuren of hoever staat het met de nieuwe plannen voor het Huis van het Kind? Wanneer zal de hervorming over de buitenschoolse opvang concreter worden? Dat is allemaal gepland voor dit werkjaar. Ik merk dat het terugkomt in de Beleidsverklaring, maar kunt u er al iets meer over zeggen?

Een grote bezorgdheid in verschillende sectoren die ons niet onbekend is, is uiteraard het personeelstekort en de grote moeite die crèches, scholen, welzijnsorganisaties en lokale dienstencentra hebben om vacatures in te vullen.

In de kinderopvang is het crisis. Het gebrek aan personeel brengt het systeem aan het wankelen. Veel ouders zijn de wanhoop nabij nu ze geen opvang kunnen vinden. Leefgroepen moeten sluiten, crèches gaan dagen dicht, er zijn verkorte openingstijden in een groot deel van de crèches. Ook het personeel dat er nog is, zit al lang op het tandvlees om ondanks een onderbezetting het maximale te doen voor de kindjes en de ouders.

We moeten de vacatures die er zijn, zien te vullen. Dat vraagt om een gerichte aanpak op maat van de Brusselse realiteit, waar traditioneel veel kinderverzorgers vanuit Vlaanderen naartoe komen.

Het is bekend dat het College maar beperkte middelen heeft om dat op te lossen. Maar de Brusselaars kijken wel naar ons om dat te doen. Daarom vragen we van u om namens hen de druk op te voeren bij Vlaams minister Hilde Crevits om de crèche-crisis zo snel mogelijk te bezweren.

In het Brussels onderwijs is er een vergelijkbaar probleem aan het ontstaan vanwege het lerarentekort, waarbij de urgentie niet hoog genoeg kan zijn om dat aan te pakken. Het moet aantrekkelijker gemaakt worden voor Brusselaars om een job in het onderwijs te nemen. Daarnaast moeten we ervoor zorgen dat we de leraren die we hebben in Brussel, ook hier behouden. Daarom is het goed om te horen dat het College actie onderneemt om de zijinstroom te verhogen en het beroep van leraar in Brussel in de kijker te zetten.

We zijn dan ook verheugd om al de extra acties te lezen die op til staan om daar oplossingen aan te bieden, zoals het vergoeden van de opleidingskost voor zijinstromers. Dat wordt nog onderzocht, maar ik hoop dat dat mogelijk wordt. Het is goed dat het project *'Talent for Teaching'* verder wordt uitgerold. Opgroeien in Brussel zal intensief samenwerken met Actiris en VDAB. Er komen extra taalcoaches op de werkvloer. Ik kan nog voorbeelden opsommen, maar de collegevoorzitter heeft dat daarnet al gedaan. Ik ben dankbaar voor al die acties.

De VGC is in tegenstelling tot andere overheden een zeer operationele overheid met 22 gemeenschapscentra en dergelijke. De energiefactuur en de index van haar eigen organisatie en de organisaties die ze subsidieert, maakt dat ze voor een gigantische uitdaging zal staan. Ik vermoed dat dat duidelijk zal worden tijdens de begrotingsbespreking later dit jaar. Sowieso is het een uitdaging die de VGC niet alleen aankan en ook niet alleen moet aankunnen. Ik kijk dan ook uit naar de Septembeerklaring van de Vlaamse Regering en hoop alvast dat de lokale besturen en de organisaties niet vergeten worden. Het wordt eindelijk tijd dat Vlaanderen alle dotaties en subsidies voor de VGC indexeert en dat er een serieuze inspanning komt. Het belangrijke werk dat voor de Brusselaars wordt gedaan, mag niet geslachtofferfd worden vanwege de moeilijke tijden waarin we leven. Juist nu hebben de Brusselaars nood aan de ondersteuning die het VGC-netwerk hen biedt.

De VGC is een motor om ondanks de energiecrisis toch met elkaar en bij elkaar warmte te vinden. Ze laat de mensen niet in de kou staan. Mijn fractie steunt met vol enthousiasme deze Beleidsverklaring.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Het zal u niet verbazen dat ik me vooral zal toeleggen op de eerste beleidsdoelstelling ‘Brussel koestert talent’. Die gaat voornamelijk over het onderwijs. Ik heb daar een aantal vragen en bedenkingen bij. De eerste bedenking is positief en gaat over de voorrangsregeling. De VGC kan die niet veranderen. Die is decretaal vastgelegd in het inschrijvingsdecreet dat nu wijzigt. De voorrang voor Nederlandstaligen wordt opgetrokken van 55 tot 65 % en de hele voorrangregeling wordt eenvoudiger gemaakt. Dat zorgt ervoor dat de voorrang voor Nederlandstaligen hoger komt in het systeem en vlotter aan bod komt. Dat is alleen maar terecht. De VGC probeert haar steentje bij te dragen om van Brussel een betere en leefbaardere stad te maken die kansen en opportuniteiten biedt. We moeten dat zo maximaal mogelijk doen. U zult me dat niet horen tegenspreken, maar een overheid met beperkte tijd, middelen en investeringscapaciteit heeft een primaire verantwoordelijkheid ten aanzien van de Nederlandstaligen in Brussel en zeker ook ten aanzien van iedereen in Brussel die om welke reden dan ook kiest voor het Nederlands en om zich aan te sluiten bij de Vlaamse Gemeenschap, haar instellingen en de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Ik ben daar blij mee want zoals mevrouw Bianca Debaets eerder al aanhaalde, valt het niet uit te leggen dat we op onze scholen geen aanbod zouden hebben voor de kinderen van ouders die Nederlandstalig zijn of die de moeite hebben gedaan om Nederlands te leren en die aansluiting zoeken. Het valt niet uit te leggen dat ze dan voor hun kinderen geen plaats vinden. Die kentering is een goede zaak.

Het is echter niet allemaal peis en vree. Er zijn ook grote uitdagingen. Het meest acute probleem is het lerarentekort. Ik heb daar een aantal vragen over. Vanaf 1 september 2022 kunnen beginnende leerkrachten, zijinstromers en anderen die nog geen pedagogisch diploma hebben, een lerarenbonus krijgen. Daarmee kunnen ze met volledig behoud van hun loon tot drie uur per week verlof krijgen voor een lerarenopleiding. Het collegelid heeft verklaard geld te willen vrijmaken om de opleiding van zijinstromers te betalen en de lerarenbonus uit te breiden van drie naar zes vrijstellingsuren. Gaat u dat geld daarvoor effectief vrijmaken? Ook hier betreur ik het dat we geen tabel met cijfers krijgen. Hoeveel zal dat kosten en hoeveel budget hebt u daarvoor uitgetrokken? Is dat overlegd met uw Vlaamse collega?

Er is een positieve trend in het aantal inschrijvingen voor de lerarenopleiding en in het aantal zijinstromers dat zijn weg vindt naar het onderwijs. In tegenstelling tot de heer Jan Busselen wil ik daar niet laetdunkend over spreken.

Ik vind het bijzonder fijn dat mensen, die misschien later in hun carrière beseffen dat ze hun roeping hebben gemist, die positieve keuze maken. Het zal niet altijd eenvoudig zijn, maar het moet worden aangemoedigd. Zij verdienen applaus voor hun engagement. We moeten daarover niet laatzinnig doen.

Die zijinstromers kunnen sinds kort 10 jaar anciënniteit meenemen voor een groot aantal vakken. Er werd hier eerder al gezegd dat er heel wat zijinstromers op de beurzen afkwamen, waarvan de helft bestond uit Brusselaars. Dat is positief. Het lerarentekort bestaat ook in Vlaanderen. Wanneer Vlamingen in het Brussels onderwijs komen werken, lopen we het risico hen te verliezen wanneer ze werk vinden korter bij huis. Brusselaars zullen gemakkelijker in Brussel blijven. Heeft het collegelid cijfers over hoeveel procent van de aanwezigen werkelijk de overstap naar het onderwijs heeft gemaakt? Hoeveel onder hen waren Brusselaars? Hoeveel infobeurzen zullen er in de komende 12 maanden worden georganiseerd? Het probleem is acuut, dus we moeten nu handelen.

Via het project *'Talent for Teaching'* kunnen leerlingen uit de derde graad secundair onderwijs proeven van het lesgeven. Ik vind dit een positief traject. Wanneer gaat dit van start? Hoeveel scholieren schreven zich reeds in? Hoe werkt de begeleiding? Zijn er verschillen tussen dit project en de Vlaamse tegenhanger?

Om te voorkomen dat studenten die een lerarenopleiding beginnen vervroegd uitstromen, zal de VGC met Odisee en Erasmushogeschool een begeleidingstraject op maat uitwerken voor eerstejaars in de educatieve bachelor. Is dit reeds gestart? Hoeveel middelen worden daarvoor vrijgemaakt? Is het OCB hierbij betrokken? Kan het collegelid hierover meer uitleg geven?

Een andere grote uitdaging is de grotere vraag dan het aanbod. We proberen dit terecht op te lossen door voorrang te geven aan wie al actief voor het Nederlands heeft gekozen. Daarnaast moeten we blijven investeren in capaciteit. De Vlaamse Gemeenschap en de VGC doen dit. In de Beleidsverklaring staat dat een aantal gemeenten werkt aan plannen om het basisonderwijs te versterken of eigen onderwijs in te richten. Ik vind het ironisch dat Sint-Lambrechts-Woluwe daarbij staat.

De VGC zal ondersteunen en onderzoeken welke trajecten pedagogisch en financieel haalbaar zijn. Ik vraag me af hoe het College gaat filteren tussen projecten om te bepalen of ze pedagogisch en financieel haalbaar zijn. Volgens mij kan elk project dat de capaciteit uitbreidt positief worden onthaald.

Kan het collegelid een update geven over de eerste Nederlandstalige gemeentelijke basisschool in Elsene? Zij moet in september 2025 opengaan. Zitten we daarmee op schema? Kan het financiële plaatje worden toegelicht? Hoeveel van de initieel geschatte kostprijs van 5,8 miljoen euro zal de VGC betalen?

Ik vind het echt vreemd dat Sint-Lambrechts-Woluwe in de lijst staat. Ik heb hierover al een aantal vragen gesteld. Er zijn 2 Nederlandstalige gemeentelijke basisscholen in die gemeente, Prinses Paola en de buitengewone lagere school Klim Op. Zij moesten eigenlijk al lang gerenoveerd zijn. Het is een aanslepend probleem. De klassen van Klim Op bevinden zich al jarenlang in containers, die weinig aangepast zijn aan buitengewoon onderwijs. In 2020 was er opnieuw sprake van een renovatie, maar daarover blijft het sindsdien stil. Kan het collegelid een update geven? Waarom wordt Sint-Lambrechts-Woluwe bijna als goede

leerling meegenomen in deze Beleidsverklaring, terwijl de situatie daar al jarenlang ongewijzigd is?

In de Beleidsverklaring wordt ook Sint-Gillis vermeld. Welk project staat daar in de stijgers?

Daarnaast zijn er vijf gemeenten die geen Nederlandstalig gemeentelijk onderwijs aanbieden: Etterbeek, Ganshoren, Oudergem, Ukkel en Watermaal-Bosvoorde. Gebeurt er daar iets? Is er contact met de Nederlandstalige schepenen over de mogelijkheden tot constructie van nieuwe Nederlandstalige gemeentescholen of het overnemen van Franstalige scholen? Als dit in Elsene kan, is het misschien elders ook mogelijk.

Enkele jaren geleden voorzagen de gemeenten in ongeveer de helft van de totale capaciteit van het Franstalige basisonderwijs, maar slechts 25 % van het Nederlandstalig basisonderwijs. Wat is de verhouding vandaag? Is het een doelstelling om daarin verbetering aan te brengen?

Ik heb verder nog een bedenking over de samenwerking met onze Franstalige collega's. Om een aantal zaken op poten te zetten zullen we moeten samenwerken. Ik denk bijvoorbeeld aan het uitwisselen van taalleerkrachten. Het Nederlandstalig onderwijs in de Franstalige scholen verbeteren zal de druk op onze scholen doen afnemen. We kunnen meewerken aan een oplossing. Bestaat daartoe een mogelijkheid? Momenteel zijn wij naar mijn mening te vaak een roepende in de woestijn. Het is goed dat de VGC investeert in bijvoorbeeld een tweetalige lerarenopleiding, maar daar staat geen enkel engagement van de Cocof tegenover. Ik vind dat eigenlijk niet fair. Wat vindt het collegelid daarvan?

Tot slot stel ik me vragen bij de innovatieve onderwijsmethoden die in de Beleidsverklaring worden vermeld. Er is zich een kentering aan het doorzetten in het onderwijs. In het verleden hebben we zwaar ingezet op gelijkheid en gelijke kansen. Uit verschillende onderzoeken blijkt dat dit eigenlijk niets heeft opgeleverd en dat de onderwijskwaliteit onder druk staat. Ik heb het gevoel dat we met *urban education* en focus op diversiteit en welbevinden weer erg hard daarop inzetten. Eigenlijk moeten we ons op het belangrijkste focussen, namelijk de kennis. De onderwijsbanken zijn de enige plaats waar leerlingen echt toegang krijgen tot dezelfde mogelijkheden, die ze thuis misschien niet krijgen. Het belangrijkste daarbij is dat ze dezelfde kennis krijgen. Dat creëert gelijkheid en welbevinden. We moeten ons niet zo zeer richten op vaardigheden, want die brengen kennis in praktijk. Ik denk dat dit een belangrijke uitdaging wordt voor ons onderwijs, maar ik lees hierover weinig in de Beleidsverklaring.

Mevrouw Lotte Stoops (Groen): Collega Arnaud Verstraete zei daarnet al dat klimaatmaatregelen sociale maatregelen zijn. Mijn lievelingszin in wat daarnet werd uitgesproken is dat "het socioculturele veld individuele burgers vlecht tot een samenleving die aan elkaar hangt". Dat kan ook door fruittuinen en projecten waarover mijn collega van N-VA een beetje lacherig deed. Hoe men het draait of keert, eenzaamheid is een van de grootste doders van ons land en moet worden aangepakt. Dat kan op verschillende manieren. Hiervoor bestaat ook wetenschappelijk bewijs. Een studie die specifiek in Brussel werd uitgevoerd, toonde aan dat de nabijheid van bomen en natuur het apotheekbezoek vermindert. Groen brengt gezondheid en is een basisrecht. Laat ons niet nalaten om op alle beleidsniveaus voor dat basisrecht te ijveren.

Eten kan functioneren als culturele brug. Er was een burgerinitiatief waarmee ik bezig was, *Au bord de l'eau*, waarin we vaak samen kookten. Wanneer door een bepaald initiatief mensen worden samengebracht, komen er zaken naar boven en kan men daarover samen

discussiëren. Zo kunnen we vinden wat buurtbewoners met elkaar delen, niet wat hen verdeelt. De verschillende culturen die elkaar ontmoeten, laten het spreken van Nederlands toe. Bij *Au bord de l'eau* waren er bijvoorbeeld veel kinderen die normaal tijdens de lange zomer geen Nederlands spraken, maar wel ergens terecht konden in de buurt om Nederlands te oefenen. Het heeft dus heel veel voordelen. Verdeling en polarisatie voelen we in deze tijden al meer dan genoeg. In tijden van crisis moeten we mensen aan elkaar linken, zodat ze elkaar kunnen helpen. Mensen gaan delen en mutualiseren. Het beleid kan daarin een ondersteunende factor zijn. Misschien moet de Commissie voor Algemene Zaken, Financiën & Begroting en Stedelijk beleid eens dergelijke projecten bezoeken.

Zo kom ik op de energiecrisis. Vele warme nesten gaan het moeilijk beginnen krijgen. Er zijn ook belangrijke kreten te horen uit de cultuursector, want na corona hakt deze crisis nogmaals in die wonde. Cultuur is essentieel. De troost en verbondenheid zullen – *pun intended* – broodnodig zijn. In veel culturen is dit duidelijk een basisrecht. In onze cultuur probeert men al decennialang het belang ervan te relativeren door een continue onderfinanciering. Ik wil komen tot het feit dat we zien dat de energiefacturen in die sector moeilijk te betalen zijn. Daarenboven zullen veel mensen niet naar de culturele zalen gaan, omdat ze eerst hun rekening moeten kunnen betalen. Ik weet dat de cultuursector met enkele *quick wins* bezig is, maar structurele maatregelen liggen veel lastiger. Een groot theaterlicht van 300 euro vervangen door ledverlichting kost tienmaal zoveel. Er zijn dus investeringen nodig. Op Vlaams niveau was er een projectoproep voor cultuurhuizen, maar dit gaat slechts over een aantal kleine dingen. Die initiatieven zijn zeer welkom, maar we moeten structurele maatregelen verzinnen. Bestaan er bijvoorbeeld renteloze leningen? Wat kunnen we nog extra doen om de cultuurhuizen te helpen?

Nu collegelid Pascal Smet verhinderd is, zal ik de specifieke vragen over zijn beleidsdomeinen stellen tijdens de budgetbesprekingen. Ik wil wel enkele zaken aanhalen. We kunnen kijken naar de basis van duurzame werking, ook voor kunstenaars. Dat zijn ateliers. Ik juich toe dat het atelierbeleid verder wordt uitgewerkt. Ik pleit ervoor dat dit structureel gebeurt. De nieuwe plaatsen die er links en rechts bijkomen zijn voornamelijk voor tijdelijk gebruik. We moeten nadenken over een meer permanente vorm van atelierbeleid en over het mutualiseren van bepaalde ruimtes. Mensen kunnen daar samenkomen en de ruimte multifunctioneel gebruiken.

Eind deze week gaat de Commissie voor Cultuur, Jeugd en Sport op studiebezoek om te bekijken hoe in het buitenland ruimtes worden gemutualiseerd en hoe daar plaats voor kunstenaars en hun ateliers wordt gemaakt. Ik hoop dat we met veel inspiratie terugkomen.

Ik ben voorstander van het multifunctioneel ruimtegebruik. Er komt een nieuw gedeeld charter voor de gemeenschapscentra. Zij worden lokale ankerplekken. Zo komen we weer terug op de prachtige zin waardoor het culturele veld en het sociale individuele burgers vlechten tot een samenleving die aan elkaar hangt.

Ik sta positief tegenover de burgerjury van *Bruss-it*. Gelukkig blijft die participatie niet bij een eenmalig experiment, maar kiest het College ervoor om de goede praktijk om burgers mee budgetbevoegdheid te geven verder te zetten. Ik ben zeer benieuwd naar de evaluatie van die methode.

Graag uit ik nog mijn enthousiasme over de zonnepanelen die volgende maand op de VGC-daken zullen komen. De beste manier om die heer in Rusland te isoleren, is onze huizen en

gebouwen te isoleren en zelf voor onze goedkope energie te zorgen. Ik ben er een grote voorvechter van om van de gemeenschapscentra ook energiegemeenschappen te maken.

Er is genoeg stof voor zeer interessante budgetbesprekingen.

De voorzitter: Ik wacht nog op een officiële vraag van u voor een bezoek aan de moestuinen in de Marollen.

Mevrouw Lotte Stoops (Groen): Omdat het zoveel ter sprake komt bij alle collega's en iedereen er zijn idee over heeft, zou het fantastisch zijn als iedereen met zijn eigen ogen zou kunnen zien waarom de VGC deze beslissingen, die ik heel erg steun, neemt.

Mevrouw Cielkje Van Achter (N-VA): Ik wil nog even inzoomen op onze crèches en enkele aspecten van welzijn. We delen allemaal een grote bezorgdheid over onze crèches en kinderopvang, het tekort aan plaatsen, maar ook de uitdagingen die de crèches zelf te wachten staan. Vorige week sprak ik met een directeur van een grote groep, een professionele speler met crèches over heel Vlaanderen en in Brussel. Hij zei me letterlijk: *“Wij vinden geen personeel in Brussel. De stad is slecht bereikbaar en daarom vinden we ook geen personeel. Er is een groot parkeerprobleem met de blauwe kaarten enzovoort.”* De bereikbaarheid en het personeel waren zijn grootste issues om in Brussel nog crèches te openen. Op mijn vraag of de groep nog zou investeren en extra crèches openen in Brussel, antwoordde hij dat zij eigenlijk niet meer naar de Brusselse markt kijken. Ik vind dat zeer spijtig, maar het is wel de realiteit. Het beangstigt me, want we hebben in Brussel professionele spelers nodig, omdat we extra plaatsen nodig hebben.

Een ander pijnpunt was de administratieve last voor crèches. Mochten kinderbegeleiders zich echt kunnen focussen op de verzorging van de kinderen, zou dat volgens hem ook al een hulp zijn. Dat zal ook in Vlaanderen moeten worden aangepakt, maar in Brussel kampen we met een extra uitdaging.

Voor de zomer sprak ik met een ouder die in de raad van bestuur van de crèche zetelt en die met de handen in het haar zat, omdat de directie vertrok, ze de vacatures niet konden invullen en ze als ouders eigenlijk een kinderdagverblijf moesten beginnen runnen. Hoe kun je dat doen met zo'n specifieke wetgeving? Dat is niet eenvoudig.

Mevrouw de collegevoorzitter, ik lees in uw verklaring bijvoorbeeld dat Opgroeien in Brussel haar werking zal aanpassen en zal inzetten op de zoektocht naar kinderbegeleiders. Dat is een goede zaak. Die cel doet haar werk. Ik denk dat ze voordien ook veel bijstand verleende in bepaalde crèches. Misschien moet ze nu haar activiteiten verschuiven naar het zoeken van personeel. Is er ook bijstand inzake professionalisering, het runnen van crèches? Of is dat veeleer een opdracht van Kind en Gezin? Het terrein stelt ons die vragen. Het verontrust me dan dat grote spelers minder geïnteresseerd zijn. Hoe zullen we die noodkreten vanuit het terrein beantwoorden? Wat kunt u ondernemen, eventueel samen met Kind en Gezin, om in Brussel over een degelijke kinderopvangsector te beschikken?

Ik ben blij te lezen dat u scholieren en studenten warm wilt maken voor een opleiding in de zorg. Dat is al aan bod gekomen in vorige debatten. Hoe zult u dat aanpakken? Hoe kunnen we allemaal een steentje bijdragen om de opleidingen in de zorg aantrekkelijk te maken? In een vorig debat verklaarde u dat er nog weinig Brusselaars geïnteresseerd zijn in die

opleidingen. Nochtans is er daarvoor een publiek in Brussel. Zijn er te weinig opleidingen? Of zijn de opleidingen gewoon te weinig in trek? Wat zult u daarvoor ondernemen?

U haalt ook de hertekening van de consultatiebureaus en de werkzaamheden van de Gezinsbond aan. Ik lees dat de VGC daaraan samen met de sector zal werken. Dat is een goede zaak. De VGC moet daar terecht haar schouders mee onderzetten. Er is een timing afgesproken. Kunnen we daarover al informatie krijgen? Voor ons is het heel belangrijk dat we over consultatiebureaus beschikken, die bereikbaar zijn en niet aan de andere kant van de stad liggen. We moeten dus over een mooi netwerk beschikken, waar ouders terecht kunnen. In onze consultatiebureaus zouden we vandaag nog meer ouders kunnen ontvangen. Wordt er in de materniteiten niet altijd naar ONE, maar ook eens naar Kind en Gezin doorverwezen? Zijn er op dat gebied zaken op til? Het is een belangrijk aanbod.

Graag krijg ik ook meer informatie over de oproep voor initiatieven inzake eenzaamheid. Het is goed dat zo'n oproep gebeurt, maar het is niet eenvoudig. We zijn ook op bezoek geweest in Nederland, waar we hebben geleerd dat er heel vaak maatwerk nodig is. Maatwerk is natuurlijk niet eenvoudig. Wanneer wordt die oproep gelanceerd? Wat voor initiatieven komen in aanmerking? Het is een belangrijk issue om aan te werken. Het zal interessant zijn om goede initiatieven te vinden en te steunen, die ook het verschil kunnen maken op het terrein.

Er zijn een paar manco's in uw verklaring. Er zijn belangrijke thema's waarover ik niets terugvind. Bijvoorbeeld ervoor zorgen dat elke Nederlandstalige of Nederlandkundige of wie zich richt tot de Vlaamse Gemeenschap, een Nederlandstalige huisarts heeft. We moeten daarvoor echt inspanningen leveren. We hebben er al discussies over gehad, dus u bent er hopelijk mee bezig, maar daarover staat niets in uw Beleidsverklaring. De eerstelijnszorg is heel belangrijk. Door de coronacrisis weten we dat niet iedereen een huisarts heeft.

Ik lees in uw Beleidsverklaring evenmin iets over bijvoorbeeld het taalbeleid in ziekenhuizen. Dat is voor veel Vlamingen in Brussel ook een belangrijk pijnpunt. Je kunt in het ziekenhuis niet terecht in je taal. Ook op die werf moet de VGC volop inzetten.

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Bedankt voor jullie rijke tussenkomsten en vele vragen. Dat toont de veelheid waaraan de VGC werkt en daarin zit impliciet een antwoord op het cynisme over de rol van de VGC of de taak die de VGC kan opnemen. Er zijn een aantal heel grote problemen aangehaald, die reëel zijn. We staan voor moeilijke tijden. De facturen van de mensen stijgen. Dat jaagt hen schrik aan en zorgt voor onzekerheid. Dat is de realiteit. We zitten in een crisis en dat moeten we beseffen.

De VGC kan dat niet helemaal alleen oplossen. De verwachting dat in deze Beleidsverklaring al die antwoorden zitten, kan onmogelijk worden ingelost. De VGC heeft wel een rol te spelen. Er is opgemerkt dat de legislatuur maar twee jaar meer duurt, dus dat de plannen van nu niet meer kunnen worden uitgevoerd. We zullen met z'n allen evenwel alles op alles moeten zetten. We kunnen het ons niet permitteren om te zeggen dat het niet lukt. Dat is ook de kracht van de VGC. De VGC heeft de afgelopen decennia bijvoorbeeld op het gebied van onderwijs in Brussel een groot verschil gemaakt. Mijnheer Guy Vanhengel zit in de zaal. Het zijn geen druppels op een hete plaat. Niet alle schoolproblemen zijn opgelost, er zijn nog uitdagingen. De VGC heeft vanuit haar kracht en dynamiek wel het verschil proberen maken. Dat moeten we op alle domeinen doen. We moeten ervoor zorgen dat we het verschil maken in de domeinen waar we dat kunnen. We moeten bruggen bouwen waar het nodig is.

Mevrouw Els Rochette heeft naar het welzijnsfeest verwezen. Ik deel het gevoel dat ze daarover had. Daar stond een sector met ongelofelijk veel drive, maar ook met veel vermoeidheid. Je hoort vaak dat het er zwaar is op het terrein. Daar moeten antwoorden op komen. De reden is ook gegeven: er is een personeelstekort.

In de kinderopvang is er een enorm hoge werkdruk. Tot negen kinderen per persoon: ik daag jullie uit om daarbij stil te staan. Het gaat niet over tieners, maar over baby's en peuters. Dat is gigantisch.

De werkdruk is dus al hoog en als er dan een situatie ontstaat waarin collega's uitvallen, vacatures niet ingevuld raken, er ziektes en vakanties zijn, dan weegt dat. We moeten inderdaad alles op alles zetten. De VGC zal in samenwerking met andere overheden een antwoord moeten bieden. Het betekent dat je sommige werkingen zult moeten herzien en dat je keuzes maakt. Niemand bij de ondersteuningsdiensten van de VGC zit momenteel te slapen. Heroriëntering heeft een impact. Het zijn keuzes die je maakt, maar we moeten echt wel ageren op de urgenties. Er worden in de sector grote inspanningen geleverd.

Met betrekking tot de personeelstekorten is het de bedoeling om samen met de organisatoren te werken. Ondertussen hebben we een aantal bevragingen uitgevoerd en werkgroepen opgericht om samen met de sector te horen waar het knijpt, wat succesformules zijn en wat niet werkt.

Op 5 september 2022 is er nog een werkgroep 'Werken voor Ketjes' geweest, waarin het agentschap Opgroeien het actieplan voor de kinderopvang heeft voorgesteld. We voelen de nood aan informatie. Ook de uitwisseling tussen de actoren is belangrijk. Die werkgroepen dienen er ook voor dat de betrokkenen voelen dat ze er niet alleen voorstaan en dat we nieuwe oplossingen zoeken.

Een aantal inspanningen zetten we voort, zoals het aantrekken van kandidaten voor een job in de sector, mensen meer opleiden op de werkvloer. Dat zal nodig zijn, want de kant-en-klare perfect opgeleide Nederlandstalige kinderverzorgers zijn helaas zeer schaars op onze arbeidsmarkt. Het is dus belangrijk om te durven kijken naar opleidingen op de werkvloer. We blijven uiteraard promotiecampagnes voeren. We doen ook aan jobdating, samen met de VDAB. Op 19 september 2022 vond er nog eentje plaats op de campus KAAI van CVO Brussel. De focus ligt op hoe we mensen leren zoeken naar stages of werkplekken. Hoe kunnen we nieuwe lichtingen studenten in contact brengen met de stageplek of werkgever? Het gaat erom echt op maat te werken. We zien dat die zaken werken.

Samen met de medewerkers van Vlaams minister Hilde Crevits en de Brusselse Hoofdstedelijke Regering werken we aan de ge-co-contracten. Vaak rees de vraag hoe we die het best kunnen inzetten. We merken immers dat de sector extra ge-co-contracten vraagt, gekoppeld aan capaciteit.

Bovendien is dat opnieuw een capaciteitsuitbreiding, terwijl de sector met de handen in het haar zit met de huidige werkdruk. We gaan momenteel na hoe we langdurig werklozen met interesse voor de sector toch op de werkvloer kunnen opleiden. We hebben voorstellen gedaan om opleidingen *on-the-job* te organiseren in samenwerking met de opleidingscentra. Op die manier zoeken we oplossingen.

We blijven tegelijk werken aan de kwaliteit van het opvangaanbod op verschillende manieren. Opgroeien in Brussel werkt mee aan projecten om adviezen, begeleiding en vorming op de werkvloer op maat waar te maken. Inzet en onthaal van nieuwe medewerkers gebeurt vanuit Opgroeien in Brussel en Inzet voor welzijn op het werk. Dat zijn initiatieven van de VGC. Dat betekent geen antwoord op alle problemen, maar dat wordt door de sector sterk gewaardeerd. Niet alle hefboomen zitten bij ons. We blijven uiteraard ook input verzamelen van andere overheden die bezig zijn met opleiding, arbeidsvereisten, verloning en zo meer.

Voorzitter: Soetkin Hoessen

In de opvangsector gebeuren ook heel mooie initiatieven. Duizend kinderbegeleiders geven het beste van zichzelf. Het beeld dat onze kinderopvang niet goed zou werken, mag zeker niet ontstaan. Het is een zware uitdaging, maar er wordt alles op alles gezet. We mogen trots zijn op het werk dat wordt geleverd. Het gaat niet alleen om kinderopvang. Locatieverantwoordelijken springen ook steeds vaker in op de werkvloer. We moeten ook zeker inzetten op het omkaderend personeel en de verschillende leefgroepen.

Er waren verschillende vragen over cijfers. We zullen deze op afgesproken tijdstippen actualiseren. We hanteren steeds dezelfde modellen. Begrotingscijfers, Beleidsverklaring, alle cijfers worden in dezelfde schema's geplaatst. Acties worden gemakkelijk bij doelstellingen en overeenstemmende begrotingscijfers geplaatst zodat het geheel simpel leesbaar wordt. De cijfers uit de meerjarenbegroting die jullie hebben overgemaakt zijn vertaald in de Beleidsverklaring. Zo gaan we er dit jaar mee aan de slag.

Ik heb de antwoorden van collega Pascal Smet. Hij heeft heel veel moeite gedaan om input te geven. Zijn medewerkers staan ook ter beschikking. Hij heeft gezegd dat hij bereid is om een extra commissievergadering te organiseren. Het hoort nu eenmaal bij een minister voor buitenlandse betrekkingen om buitenlandse missies te vervullen. We mogen blij en trots zijn dat Brussel vorige week in Belgrado werd vertegenwoordigd. Ook vandaag is hij omwille van professionele redenen verontschuldigd. Hij betuigt veel respect voor deze Raad en is bereid de dialoog aan te gaan als hij niet aanwezig kan zijn.

De cijfers over het aantal aanwezigen op de *Playcation* worden schriftelijk overgemaakt. De aanpassing door de Franse Gemeenschap van de schoolkalender zorgt voor aanpassingsmoeilijkheden, maar wij werken in eerste instantie voor kinderen in het Nederlandstalig onderwijs. We blijven eventuele hiaten opvolgen, maar op dit moment blijft het aanbod afgestemd op het Nederlandstalig onderwijs. Ook de speelpleinwerking is daarop afgestemd. Dat zal voor ouders geen concrete problemen opleveren. Ouders wiens kinderen in beide netten schoollopen, hebben allicht wel problemen. De VGC stemt alleszins af op de Nederlandstalige schoolkalender.

Collega Pascal Smet zal voorts met de gemeenten bespreken hoe het Nederlands als voertaal best wordt gevoerd op het *Staycationaanbod* en de speelpleinwerkingen.

Samenwerking met Koekelberg, Anderlecht, Sint-Pieters-Woluwe loopt goed. Ik geef een concreet voorbeeld. Kinderen en jongeren konden zich deze zomer in tien projecten uitleven. Het ging om teamprojecten op voormalige asfaltvlakten in Brussel Stad, Anderlecht en Koekelberg. Samen met het decoratier konden kinderen in Sint-Jans-Molenbeek de hele maand augustus meebouwen aan constructies in natuurlijke en zachte materialen. In Watermaal-Bosvoorde was er een blotevoetenpad. In Woluwe een skatepark, op verschillende

plaatsen kon men aan bamboestructies bouwen of spelletjes aanleren. Sint-Gillis heeft de grootste wafel ter wereld op een basketveld geïnstalleerd. Deze mooie initiatieven verdienen het voortgezet te worden.

Op de speelpleinen wordt net op taal gefocust. Vorig jaar is sterk ingezet op spelen met taal. Animatoren zijn aangemoedigd om talige spelletjes te spelen en zo kinderen te stimuleren om Nederlands te spreken. Er bestaat trouwens een website *spelenmettaal.be*. Daar zijn meer details te vinden. Bij *Playcation* gaat het om een open en vrij aanbod voor alle Brusselaars. Brussel is nu eenmaal meertalig. Ook Brusselaars die zich bij het Nederlandstalig aanbod willen aansluiten, kunnen andere talen spreken, maar de begeleiders zijn Nederlandstalig. Er lopen diverse projecten rond taalbegeleiding zowel binnen sport en jeugd als binnen het Huis voor het Nederlands.

De trefdag met de gemeenten over jeugd is eerder een overleg met de schepenen van Jeugd. Dat overleg heeft al plaatsgevonden, ook met alle jeugddiensten. In het najaar komt er een nieuw overleg met alle schepenen van jeugd.

De vraag over opvangcentra voor Oekraïense vluchtelingen is pertinent. Er zijn veel extra vluchtelingen aangekomen. De VGC moet ook haar rol daarin spelen. De grote opvang wordt door het Gewest en andere overheden gepland. Wat de hubs betreffen werken de gemeenschapscentra samen met de bonden, het Brussels onthaalbureau voor Inburgering om laagdrempelige ontmoetingsplaatsen te creëren voor mensen die op de vlucht zijn. In de gemeenschapscentra zijn dan gratis informatiesessies en is er trajectbegeleiding op maat. Er worden ook culturele activiteiten aangeboden. Het is de bedoeling de samenwerking te verlengen en ervoor te zorgen dat er een relevant aanbod is. We werken daarvoor met partners op het terrein. Zowel het gewestelijk als het federaal beleid wordt op de doelgroep afgestemd, ieder vanuit zijn eigen beleidsdomeinen; vanuit Welzijn zorgen we voor de uitrol van een geïntegreerd breed onthaal. Zo wordt zo goed mogelijk samengewerkt.

Over het eengemaakt bibliotheekreglement is overlegd onder meer met de gemeenten tijdens het voormelde schepenenoverleg. Alle bibliotheken stappen er ook in mee. Vanuit de Brusselaars was er een grote vraag naar meer flexibiliteit tussen de verschillende bibliotheken. Brusselaars zijn niet noodzakelijk gebonden aan een enkele bibliotheek.

Over het groenblauw netwerk is al veel gesproken. We doen dit samen met Vlaanderen. Het gaat om gemeenschapsvormende projecten met en door kwetsbare Brusselaars. We werken onder meer samen met atelier Grooteiland. We werken participatief met de buurt. Het zijn vaak buurten met weinig of geen groen. Vergroenen is een middel om mensen samen te brengen. Dat heeft een positieve invloed op sociale cohesie, maar ook op fysieke en mentale gezondheid. Het loont zeker de moeite om de projecten te gaan bekijken.

Ik ga over op de vraag van de heer Mathias Vanden Borre over publiek-private samenwerking en de nood om het sportaanbod te verruimen. De VGC onderzoekt de mogelijkheid om een publiekprivaatfonds op te richten om de participatie van mensen in armoede in brede Brusselse sportclubs te bevorderen. Het kan een aanvulling zijn op de bestaande instrumenten van de VGC om armoede binnen de sportsector aan te pakken. Tegelijk moet dat fonds ook zichtbaarheid geven aan de Brusselse ondernemingen die een engagement aangaan. Het is de bedoeling het concept eerst inhoudelijk vorm te geven. In een latere fase kunnen partners worden aangesproken en een samenwerking met Brusselse overheden of andere overheden behoort dan tot de mogelijkheden.

De vraag was ook of een subsidieaanvraag als centraal instrument moeten worden aangevraagd, versus het Sportkadaster. Het Sportkadaster is de databank achter de website *sportbrussel.be*.

Perspective.brussels biedt informatie over de infrastructuur en het aanbod in het Gewest. Verschillende overheden werken eraan mee zoals perspective, de Cocof, de VGC en ook de gewestelijke dienst voor plaatselijke besturen, Visit Brussels en Leefmilieu Brussel. De informatie kan de overheden helpen om hun sportbeleid te ontwikkelen. Het biedt analyses over de omgeving en de sportinfrastructuur, het aanbod, spreiding en evolutie. Voor de verbetering van de website en de databank wordt samengewerkt met permanente aandacht voor de datakwaliteit.

Ook de VGC moet haar energiebeleid aanpassen en haar verbruik verminderen. Als iedere overheid haar verbruik vermindert, is dit een voorbeeld van wat we als samenleving moeten doen. Dat punt stond helemaal aan het einde van de Beleidsverklaring. Misschien moet ik dat punt beter uitwerken. Het is geen nieuw aandachtspunt. Het is van bij het begin van de legislatuur meegenomen. Het kwam ook zeer sterk naar voor in stadsspiratie. We hebben niet op deze crisis gewacht om ons beleid uit te rollen. Het is wel een aanleiding om te versnellen en harder werk te maken van nodige aanpassingen.

Sinds het begin van de legislatuur zorgen we ervoor dat elk bouw- of verbouwingsproject op een duurzame manier gebeurt. Er loopt een overheidsopdracht voor de plaatsing van zonnepanelen op de daken van de VGC-infrastructuur. Het project gaat in oktober van start. Een groot deel van haar elektriciteit wordt dus zelf geproduceerd met een onmiddellijk gunstig effect op de rekeningen en op termijn op onze begroting. We hebben ons ingeschreven op het plagebeleid van Leefmilieu Brussel. We zullen per gebouw nagaan wat het energieverbruik is en dat trachten te verlagen en nagaan wat de milieu-impact is van onze activiteiten om deze waar mogelijk te verlagen. De stookplaatsen van de VGC-gebouwen werden aangepast om de temperaturen systematisch te verlagen. Wel wat mensen zitten hier met een trui, belangrijk om de stookkosten te verlagen. Het Overlegcomité zal nog verdere instructies geven en de medewerkers worden ook gesensibiliseerd om alle maatregelen te ondersteunen. We maken eveneens een plan op om tot een versnelde isolatie van onze gebouwen te kunnen overgaan en het vervangen van verouderde installaties door duurzamere technieken. We kijken daarvoor ook uit naar samenwerking met de andere overheden.

Er waren ook vragen over het sociaal netwerk van nieuwkomers en rond het nieuwe project CoNnect. De vierde pijler die vanuit de Vlaamse overheid is opgezet is geen verplichte pijler, maar de VGC ziet dit als een kans die ze wil grijpen. Het project is een proeftuin specifiek gericht op buddyduwers. Er zijn hier buddy's in de zaal. Het gaat om nieuwe Brusselaars en minder nieuwe Brusselaars die aan elkaar werden gekoppeld. Er zijn vijftien mensen die samen Nederlands oefenen, het Nederlandstalig netwerk leren kennen en een duurzame relatie opbouwen. In het najaar gaan we nog een vijftiental duo's vormen. De lessen uit deze proeftuin worden later in het najaar omgezet in aanbevelingen om daarmee verder aan de slag te gaan. De doorstart in januari 2023 wordt ook voorbereid. We willen het aanbod verbreden en verdiepen rond vrijwilligerswerk, oefenkansen Nederlands en sport. Er ligt ook een uitdaging bij het versterken van de toegankelijkheid van het algemeen aanbod voor deze doelgroep.

Wat participatie en armoede aangaan, zijn we bij de voorbereiding van het armoedeplan de dialoog aangegaan met mensen in armoede. We hebben daarvoor bewust ook de tijd genomen. We hebben dan ook een meer doorleefd plan dat aansluit op de noden van die doelgroep. We moeten dat plan nu waarmaken in de beleidsmaatregelen. De participatie van mensen in armoede moet worden verankerd en betekent een grote verrijking voor de beleidskeuzes.

Wat de stand van zaken van het decreet over de IBO's aangaat, stelt mevrouw Bianca Debaets dat dit drie jaar geleden al is goedgekeurd. Ik voeg daaraan toe dat er een uitvoeringsbesluit aan vasthangt. Dat besluit is nog niet lang geleden genomen. Voor ons is het belangrijk te weten welke keuzes er zijn gemaakt in het uitvoeringsbesluit om onze keuze daarop te kunnen afstemmen. Dat besluit is in handen van de Vlaamse Regering. We willen duidelijke keuzes maken, ook voor de subsidieaanvraag voor buitenschoolse opvang. We koppelen dit los van de Vlaamse kwaliteitsvereisten en we werken binnen het tijds kader 2026. De bedoeling is om met de extra middelen vanuit Vlaanderen de sector te versterken. Een behoeftedekkend aanbod is nog niet mogelijk. Zo kunnen we meer kinderen bereiken, is er meer samenwerking mogelijk met de gemeenten, de scholen en andere partners om voor een grotere slagkracht te zorgen.

Collegelid Sven Gatz: Ik wil graag beginnen met het lerarentekort, want dat is ook het centrale punt in wat we op korte termijn geheel of gedeeltelijk zouden moeten kunnen oplossen.

Ik zou de Raad willen oproepen, en diezelfde gestrengheid pas ik ook op mezelf toe, om vanaf nu te proberen om mogelijke pistes met oplossingen naar voren te schuiven. Ik weet wel dat de verantwoordelijkheid van de uitvoerende macht en van de wetgevende niet dezelfde zijn. We moeten blijven praten over het probleem, zwijgen is geen optie. Ik wil gewoon vermijden dat wij, maar ook de koepels en scholen, in een jeremiade zouden vervallen waardoor we in een soort fatalisme terechtkomen, die de motivatie van leerkrachten nog verder naar beneden zou halen.

Het is een wankel evenwicht, een dunne koord. Zolang het probleem niet opgelost is, moeten we erover spreken. Maar ik geloof dat realistische oplossingen naar voren schuiven eigenlijk belangrijker is. Bij het begin van dit schooljaar heb ik ook geprobeerd dat te doen. Ik heb een vraag gesteld aan mijn collega Ben Weyts, maar ik kon die alleen legitiem stellen als ik letterlijk en figuurlijk een duit in het zakje probeer te doen.

We gaan het inschrijvingsgeld van alle zijinstromers betalen, dat kunnen we relatief snel realiseren, hopelijk tegen het einde van dit kalenderjaar. We betalen de kostprijs van de inschrijving van alle mensen die dit jaar een bijkomende opleiding volgen. Die varieert van 600 tot 1.200 euro, afhankelijk van het traject dat men volgt. Dat is toch een belangrijk signaal om een zeker comfort te geven aan die mensen.

Ook de verdubbeling van de lerarenbonus zijn we op punt aan het zetten, om het met een gallicisme te zeggen. Dat is iets moeilijker omdat die volledig moet aansluiten bij de lerarenbonus van de Vlaamse overheid. Zijinstromers worden voor drie uur vrijgesteld van lesgeven, terwijl ze toch 100 % betaald worden. Wij willen daar nog drie uur aan toevoegen. We moeten daar nog de juiste financiële stroom voor vinden, eventueel via de scholen, omdat wij geen rechtstreekse werkgeversrelatie met de leerkrachten hebben.

Al die zaken willen we zelf betalen maar daar komen wel bepaalde begrotingstechnische vragen om de hoek kijken. We bekijken of we nog enkele verschuivingen in de middelen voor de lopende uitgaven kunnen vinden. Als dat niet lukt, moeten we een deel uit het Onderwijsfonds halen. We zouden dat dan voor het eerst doen. De middelen voor capaciteit kun je alleen maar geloofwaardig inzetten als je genoeg leerkrachten vindt. Als dat niet lukt, belanden we in een vicieuze cirkel.

We mikken voorlopig op een honderdtal zijinstromers. Voor het inschrijvingsgeld zou dat neerkomen op 200.000 tot 300.000 euro. Die begroting zullen we later verder toelichten. De lerarenbonus zal meer kosten: van 500.000 tot 600.000 euro. Samen komt dat dus neer op een miljoen euro.

Deze ingrepen zullen het probleem niet oplossen, maar het College kan zich niet permitteren om niets te doen.

Er was een terechte vraag naar hoeveel kandidaten op de tweede beurs effectief de stap naar het onderwijs hebben gezet als zijinstromer. We proberen dat de komende weken en maanden in kaart te brengen. We willen die mensen bij het begin van het schooljaar ook wat rust geven, de schoolteams moeten goed samengesteld worden. We bekijken of de helft van de mensen op de zijinstromersbeurzen, of een ander percentage, effectief de stap heeft gezet. Op de tweede beurs leek de vastberadenheid van de deelnemers alvast groter. Dat is ook normaal. Eerst wil je vooral uitzoeken of het onderwijs je wel ligt.

We gaan zeker nog zo'n beurs organiseren, maar ik wil eerst wat meer zicht op de cijfers. De cijfers die al bekend zijn, kunnen we gerust aan de Raad bezorgen.

Sommigen zeggen dat we alleen maar inzetten op de zijinstromers, dat moet de cavalerie worden. Maar het is nu eenmaal de enige groep die we op korte termijn kunnen inzetten. Over de cijfers van de inschrijvingen in de studentenopleidingen in Brussel en elders beschikken we binnen enkele weken. We zullen die dan delen. Het zal wel langer duren vooraleer we met die instroom nieuwe leerkrachten de uitstroom en de tekorten kunnen wegwerken. Maar ook *'Teach for Brussels'* zal daarbij helpen.

De komende twee, drie jaar moeten we dus absoluut op die zijinstromers inzetten. Ik begrijp dat dat voor spanningen kan zorgen bij het lerarenkorps dat wel over de nodige diploma's beschikt, maar het is een pragmatische en praktische keuze.

In verband met de Brusselpremie heb ik me ook afgevraagd of alles echt met geld moet worden opgelost. Blijkbaar wel... of toch een stukje. De vraag kwam echter altijd terug van het onderwijsveld, vanuit de koepels. Daarom hebben we het op de kaart gezet. Het ligt ook ter tafel bij de niet-evidente begrotingsgesprekken van de Vlaamse collega's. Ik weet niet of het daar in poleposition staat.

We moeten daar blijven op hameren, want die premie heeft bv. gewerkt, en werkt vandaag nog, voor de politieagenten. Ik wil beide zeker niet vergelijken, maar de methodiek met een gestage premieverhoging gedurende een aantal jaren op voorwaarde dat men in de hoofdstad blijft werken, schijnt wel te werken. In de politiek is tijdelijk een gevaarlijk begrip, maar ik ben bereid om dat in alle tijdelijkheid te bekijken. Men zou die premie bv. kunnen instellen zolang er een lerarentekort is. Dat het een louter syndicaal gegeven wordt als extra premie,

daar hoed ik me voor, ook al heb ik niets tegen syndicale premies. De premie moet echter wel een impact hebben op het terrein.

We zullen u op de hoogte houden van onze eigen maatregelen de komende weken en maanden. We zullen ook kijken hoe we het gesprek met de bevoegde Vlaamse minister verder kunnen opvolgen.

Over de eigen campagne kan ik op dit ogenblik niet zoveel vertellen, maar we gaan die wel loskoppelen van de Vlaamse campagne van vorig jaar. Vorig jaar zie ik dat de VGC maximaal moet aansluiten met de Vlaamse campagne omtrent zijinstromers. Maar nu moeten we meer mikken op de ‘verbrusseling’. We zijn gedaald van 91,7 % leerkrachten uit Vlaanderen naar 89 %. Het zou goed zijn om aansluiting te vinden bij mensen die hier werk zoeken en hier willen lesgeven om een evenwichtiger staal te hebben onder de mensen die voor de klas staan. Natuurlijk blijven de Vlaamse leerkrachten die zich in Brussel inzetten, hartelijk welkom. En dat zeg ik niet al disclaimer, maar omdat ik het echt meen. Sommige komen van Oostende, Hasselt en verder en dat verdient alleen onze diepste bewondering.

De capaciteit zullen we verder blijven uitbreiden. We geven u de cijfers vaak in aparte pakketjes, maar we blijven wel bij onze doelstelling van duizend plaatsen per jaar, niet meer of minder. De programmatie werken we elk jaar bij. Gaandeweg komt er wel een verschuiving naar het secundair onderwijs.

Kunnen we meer doen? Op dit ogenblik vrees ik van niet. De budgetten vanuit Vlaanderen en onszelf laten dat niet toe. Sneller werken is vanuit de praktijk ook niet realistisch, omdat je over de energie en de goesting van de inrichtende macht moet beschikken. We hebben partners nodig, want we zijn zelf geen bouwheer, behalve voor een aantal grotere projecten. Je moet ook de plaats hebben om het te doen, daar ging het vorige week in de Commissie voor Onderwijs en Scholenbouw ook over. Het is en blijft alleszins een krachttoer om het te kunnen doen. Alle problemen lossen we daar echter niet mee op.

Ik stel voor om de discussie over het inschrijvingsdecreet voor straks te houden, bij de bespreking van de verordening.

Er waren vragen naar de termijn voor de aanpassing van de lerarenkamers en schoolrefters. Zoals voor de vergroening van de speelplaatsen zullen we na drie jaar heel wat resultaten zien, maar het plan loopt over vijf tot tien jaar. Niet alle schoolrefters en lerarenkamers moeten trouwens tegelijk aangepakt worden. Voor de vergroening van de speelplaatsen zitten we bv. na tien jaar aan 60 %. Overigens is daar nu een bijkomende subsidielijn van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Laten we ook niet vergeten dat er al een aantal groene speelplaatsen waren.

De projecten rond taal en meertaligheid zitten in de eerste fase van indiening, voor eind november 2022. Ik weet nog niet wat dat zal teweegbrengen. Binnen onze decretale mogelijkheden kunnen er ook een aantal zaken rond meertaligheid gebeuren. We kunnen bescheiden bedragen vrijmaken voor scholen die daar extra op inzetten. Voor scholen die met een Franstalige zusterschool willen werken, kunnen de bedragen wat groter zijn. Tegen het einde van dit jaar zal het perspectief daarrond alleszins concreter zijn. We kunnen het daar later meer in detail over hebben.

Over de rol van het OCB naar de directies en de vraag van collega Khadija Zamouri zal ik extra informatie bezorgen. Daar gebeurt al een en ander, maar misschien moeten er bijkomende initiatieven genomen worden. Eventueel moeten daar andere partners bij betrokken worden, want de directeurs hebben niet alleen een pedagogische, maar organisatorische expertise of governance nodig.

De beste leerkrachten worden dan vaak directeur. Dit is uiteraard niet altijd het beste voor die klassen. Sommige worden zeer goede directeurs; andere staan beter voor de klas. Zij beseffen dit dan na een tijd. Als het omgekeerde gebeurt: als leraars die directeur worden van buiten de school komen, hebben zij vaak geen voeling met een school. Ook dit kan voor spanningen zorgen. Ik wil graag met het OCB bekijken op welke wijze we die verdieping van de coaching van directies kunnen versterken. Het zijn en blijven immers sleutelposities in de aansturing van een schoolteam.

Zonder al te lang te willen uitweiden, maar als we terug gaan naar het lerarentekort: het belangrijkste om het lerarentekort te kunnen managen, is het schoolteam. Ik heb veel reacties ontvangen, zowel van directies als van het OCB, waarbij men zegt dat de plek waar de school ligt zeker een rol kan spelen. Een nieuwe school zal zeker aantrekkelijker zijn dan een school die er niet zo fraai uitziet. De kern is echter altijd het schoolteam. Als het schoolteam sterk is, gaat men nog altijd, in vele gevallen zo goed als geen tekort hebben. Dit is natuurlijk gevaarlijk want we beginnen nu een Mattheuseffect te zien. Op het terrein hoor ik geruchten dat de sterke schoolteams erin slagen om op peil te blijven. Soms slagen ze er zelfs in om een volledig kader te hebben. Dat is natuurlijk fantastisch en prachtig. In de positie waarin zij instromers zich bevinden, zullen zij uiteraard opteren voor een school met een volledig schoolteam.

We moeten dus wel opletten. We gaan daar nu een beetje een dieptezicht op te krijgen zodat er geen scholen komen die te ver achterop geraken. Er is immers maar een bepaalde grens van een lerarentekort dat men fysiek en mentaal aankan. We monitoren dit en gaan kijken of we nog bijkomende acties moeten nemen.

Als het goed is, zal ik jullie over wat we met CoNnect doen en over de transitie momenten voor de achttienjarigen schriftelijke informatie bezorgen. Ik wil gerust, op basis van individuele parlementaire vragen, daar dan dieper op ingaan. Ik ga jullie nu echter de soms wat algemene zinnen van de Beleidsverklaring expliciteren. Vervolgens is het aan jullie om daar dan terechte vragen over te stellen. Ik ga er nu niet dieper op in.

Het is nu de hoogste tijd om dieper in te gaan op de problematiek van de schoolkosten. We gaan jullie nu de analyse van de eerste rondes bezorgen. Opvallend genoeg schrijven niet alle scholen hierrond in. Het OCB begeleidt dit; een aantal armoedeorganisaties werken rond dit thema en alle scholen kunnen inschrijven om hierrond te werken. Over de reden waarom bepaalde scholen echter niet ingaan op het aanbod om zich over dit thema te buigen, wil ik meer duidelijkheid. Blijkbaar wordt een veel beperkter percentage van de middelen aangevraagd voor schoolmaaltijden. Maar dit wil ik samen met jullie en de commissieleden bekijken. In welke hoedanigheid brengen de bestede middelen soelaas? In welke mate moet er nog een tandje moet worden bijgestoken. Moet men zich heroriënteren? Ik zal de analyse alvast aan het verslag laten toevoegen. Later volgt dan een meer diepgaande discussie.

Ook de analyse van *Talent for teaching* zal ik, via de insteek die ik via het OCB zal krijgen en mits uw goedkeuring aan het verslag laten toevoegen. Ook de wijze waarop we opleidingen

met de hogescholen nog verder op maatwerk willen krijgen, zal ik u meedelen. Bij dit laatste spelen wij als VGC natuurlijk een vragende, intermediaire rol. Wij bepalen uiteraard niet wat de hogescholen doceren. Wij proberen enkel hen ertoe te bewegen om, in het kader van de verkorte opleidingen voor zijinstromers, de nodige inspanningen te leveren. De hogescholen zijn daar trouwens ook toe bereid. Hierover kan ik nog wat schriftelijke informatie bezorgen.

De VGC beoordeelt de dossiers op basis van de financiële en pedagogische haalbaarheid. Eigenlijk is dit een standaardzin. Wij moeien ons niet met wat de scholen in hun hoedanigheid van inrichtende macht doen. Wij gaan enkel na wanneer een school, volgens ons, klaar is om haar subsidiedossier voor capaciteitsuitbreiding en/of renovatie in te dienen. Ondertussen hebben onze diensten daar dermate veel ervaring mee dat dit eigenlijk meer een standaardzin is. Raadslid Gilles Verstraeten moet daar alvast niets speciaals achter zoeken.

Ik zal jullie ook de korte fiches met de stand van zaken in Elsene, Sint-Lambrechts-Woluwe en Sint-Gillis bezorgen zodat jullie op de hoogte blijven. In Elsene is er sprake van een normale voortgang. Of het in de gemeente Sint-Gillis lukt, weet ik niet helemaal zeker. Het zal jullie wellicht verwonderen maar voor Sint-Lambrechts-Woluwe heb ik mijn pelgrimsstaf genomen en ben ik, niet te voet maar toch bijna, naar het prachtige, door meneer Diongre ontworpen, gemeentehuis van Sint-Lambrechts-Woluwe getrokken. In het gemeentehuis had ik een goed, vertrouwelijk gesprek met de burgemeester Olivier Maingain. Wat daarvan de uitkomst is, zal ik jullie in een plan van aanpak, schriftelijk laten bezorgen. We doen er alvast alles aan om het daar in beweging te krijgen. Met het onderdeel van het buitengewoon onderwijs zouden we alvast het hele dossier in beweging moeten krijgen. Maar ik moet u zeggen dat ook mijn voorganger al eens dergelijke initiatieven heeft ondernomen. Het blijft een bijzondere tango.

Wat de andere gemeenten betreft, onderschrijf ik uw vraag waarin u zich afvraagt waarom er een aantal zijn die geen projecten indienen. Op dit ogenblik moet ik daarmee echter wel opletten. Op dit ogenblik zijn de gemeenten, meer nog dan vroeger, van oordeel dat de VGC geld heeft, rijk is en bijgevolg alles, wat de scholen betreft, moet betalen. Zo functioneren het decreet en het partnerschap echter niet. Elsene doet dat trouwens zeer goed. Deze gemeente doet wat er van haar mag worden verwacht. Elsene brengt middelen in en ontplooit initiatieven waarop de VGC en/of de Vlaamse overheid zorgen voor de verdere financiering. Bij die andere gemeenten proberen we de temperatuur te meten. We moeten het echter ook altijd een beetje realistisch houden ten aanzien van hun eigen engagement.

De gesprekken met de Franse Gemeenschap en met Vlaams minister voor Onderwijs, Ben Weyts, om tot meer uitwisseling van die leerkrachten te komen, gaan we heropstarten. De schokken na Covid liggen nu hopelijk voldoende achter ons om nu terug vooruit te kunnen kijken en een aantal initiatieven uit de startblokken te krijgen. Verteerd zijn ze echter nog niet.

De laatste vraag van de heer Gilles Verstraeten ging over de innovatieve onderwijsmethodes waarover wij spreken. Dit is eigenlijk niet direct iets waar u op doelde. Het is veeleer gekoppeld aan het lerarentekort. Met andere woorden: het gaat ook meer over organisatorische zaken die ons trouwens ook door de koepels worden gevraagd om, in geval van lerarentekort, eventueel leerkrachten een school verder iets te laten doen. Dit zijn zaken die mogelijk zijn. Dan moeten we nagaan of we dit ook effectief kunnen doen. Uiteraard is het immers niet de bedoeling om nog meer druk op frêle schouders van anderen te gaan leggen. In bepaalde gevallen kan het echter wel. Eigenlijk laat de regelgeving het ook toe. Het

gaat dus meer over organisatie. We zullen nagaan hoever we daarin komen. Dit is immers ook weer een specifieke uitdaging.

Urban education is geen nieuwe pedagogische methode. Het is gewoon de koppeling van het Nederlands als doeltaal aan taaldiversiteit, culturele diversiteit en welzijn en armoede. Het is meer het totaalpakket waar, hoe dan ook, de leerkrachten in Brussel elke dag voor staan. Het is zeker geen nieuwe methode want, over nieuwe methodes gesproken, weet u dat wij altijd binnen het kader van eindtermen moeten werken. Wij willen wel ruimte maken voor nieuwe methodes. Dat willen we zeker doen. De VGC weet echter dat de Vlaamse decreten met de eindtermen uiteindelijk bepalen op welke wijze men aan de meet geraakt. De weg er naartoe kan wel eens veranderen. Daar wil ik zeker de nodige vrijheid voor laten.

Stemming

De Beleidsverklaring 2022-2023 wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 5.

Hebben ja gestemd: Carla Dejonghe, Soetkin Hoessen, Els Rochette, Hilde Sabbe, Lotte Stoops, Guy Vanhengel, Arnaud Verstraete, Khadija Zamouri, Fouad Ahidar

Hebben neen gestemd: Jan Busselen, Bianca Debaets, Cieltje Van Achter, Mathias Vanden Borre, Gilles Verstraeten

Voorzitter: de heer Fouad Ahidar.

ONTWERP VAN VERORDENING (R.v.O., art. 41, 42, 43 en 53)

Ontwerp van verordening houdende de invulling van de ondervertegenwoordigde groepen in het kader van de inschrijvingsprocedure in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel – Stuk 810 (2021-2022) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

Mevrouw Khadija Zamouri, verslaggever: Zoals collegelid Sven Gatz, bevoegd voor Onderwijs, het hier al aangaf, hebben we een zeer boeiende commissie meegemaakt bij de bespreking van deze verordening. De Raad kreeg, binnen het inschrijvingsdecreet voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de eindbeslissing toegewezen om, met betrekking tot de invulling van decretaal bepaalde ondervertegenwoordigde groepen, het geheel zelf in te vullen.

Het ontwerp van verordening dat hier voorligt, bevat een wel overwogen keuze voor het behoud van de sociale mix in het Nederlandstalig onderwijs. Tijdens de Commissie voor Onderwijs en Scholenbouw was er wat discussie. Was het te veel? Was het te weinig? Uiteindelijk waren we ervan overtuigd dat de sociale mix van essentieel belang is. Vanuit een democratisch en burgerschapsperspectief moet deze mix behouden blijven en moeten we ervoor zorgen dat deze mix zo maximaal mogelijk wordt gehouden.

Het is ook heel belangrijk dat we al onze leerlingen goed voorbereiden op het functioneren in een diverse samenleving. Daarom moeten zowel de school als de klas een absolute afspiegeling zijn van onze samenleving. De sociale mix die hier ook met percentages wordt

aangegeven, wordt door sommige raadsleden een beetje in twijfel getrokken. Is het te weinig of te veel? De toekomst zal het uitwijzen.

Uiteindelijk zijn we eruit gekomen en kon de meerderheid zich vinden in het akkoord zoals het hier nu voorligt. Vandaag de dag is dit de beste oplossing. We hebben daar heel uitgebreid over gediscussieerd. Ik wil dan ook verwijzen naar het heel uitgebreide en gedetailleerde verslag.

Ik dank beide overlegplatformen, zijnde het basisonderwijs en het secundair onderwijs, dat samen met de leden van het College en de VGC-administratie ervoor zorgden dat het proces tot een goed einde werd gebracht.

Collegelid Sven Gatz: Bij het vorige debat heb ik ook gezegd dat we er zouden op terugkomen. We hebben, hoe dan ook, een zeer goed debat gevoerd. De hoorzitting met de mensen van het LOP gevolgd door het meer politieke debat, waren alvast zeer waardevol.

Ik wil kort nog eens aangeven waar het in mijn ogen over gaat. Wij bevinden ons in een driehoek, waarbij al naargelang de visie, de basis en de top zich elders situeren. Bovenaan staat de vrije schoolkeuze. Ik plaats die nog even bovenaan omdat die grondwettelijk is verankerd. Deze staat echter, omwille van de demografie, wel het meest onder druk. Dit moet ik ook bekennen. De twee andere elementen van de basis van die driehoek zijn: Nederlandstaligen in Nederlandstalige scholen een plaats kunnen geven, en een voldoende sociale mix behouden zodat de schoolpopulaties divers zijn in een diverse stad.

Ieder van ons zou binnen die driehoek waarschijnlijk andere prioriteiten aanduiden, maar ik denk dat niemand van de aanwezigen buiten de driehoek zou gaan.

De punten van de driehoek vormen een spanningsveld waarin dit ontwerp van verordening zich bevindt. Ik ben dankbaar dat de LOP's zijn ingegaan om ons verzoek om de sociale mix zo groot mogelijk te houden. Met de communicerende vaten hebben ze een pragmatisch en haalbaar antwoord uitgewerkt. Wanneer een bepaald type leerlingen 60 % van de schoolpopulatie uitmaakt, kunnen andere leerlingen voorrang krijgen. Die Brusselse insteek past goed binnen de context van het Vlaamse decreet. Het is wachten op de praktische effecten van de regelwijziging.

In het basisonderwijs en het secundair onderwijs wordt de voorrang voor Nederlandstaligen opgetrokken van 55 naar 65 %, terwijl slechts 10 % van de Nederlandstalige basisscholen 50 % of meer Nederlandstalige leerlingen telt. Die gegevens zijn een paar jaar oud. De optrekking van de voorrangsdrempel kan dus worden beargumenteerd, maar het mag worden betwijfeld of de ingreep in veel basisscholen een effect zal hebben.

In het secundair onderwijs komt er een tweede voorrangsgroep bij: leerlingen die al een schoolloopbaan in het Nederlands hebben afgerond. Het Grondwettelijk Hof heeft bepaald dat de vereiste van negen jaar te lang is vanwege het gebrek aan schoolplicht in het basisonderwijs. Het reparatiedecreet van de Vlaamse Regering zal de vereiste dus waarschijnlijk bijstellen naar zes jaar. De filosofie blijft echter onveranderd.

Deze groep zal een rol spelen als dubbele groep. De medewerkers van het LOP legden uit dat leerlingen zich in de ene of de andere voorrangsgroep kunnen inschrijven naargelang

inhoudelijke of tactische overwegingen. Dat mag, want zo werkt het decreet. Het LOP en de scholen dienen volledige transparantie te bieden.

Dit was de essentie. Voor andere gesprekspunten verwijs ik naar het verslag. Het voorliggende ontwerp van verordening biedt een goede Brusselse invulling van het Vlaamse decreet. Ik hoop dat minder mensen ontgoocheld zullen zijn in de driehoek wanneer de inschrijvingsmethode vanaf volgend schooljaar licht anders zal zijn.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): De vrije schoolkeuze blijft een grondwettelijk verankerde factor, benadrukten de LOP's tijdens de hoorzitting.

De dubbele contingentering was een complex systeem op basis van socio-economische criteria en Nederlandstaligheid, waardoor leerlingen in vier categorieën vielen: Nederlandstalige GOK, niet-Nederlandstalige GOK, Nederlandstalige niet-GOK, niet-Nederlandstalige niet-GOK. Het was moeilijk leesbaar. Met het inschrijvingsdecreet, een initiatief van Vlaams minister van Onderwijs Ben Weyts, wordt de dubbele contingentering afgeschaft.

Het nieuwe systeem is eenvoudiger. De vrije schoolkeuze staat voorop. De klassieke voorrang voor kinderen van personeel, broers en zussen blijft behouden. In tweede orde krijgen Nederlandstaligen voorrang. In derde orde mag 20 % van de leerlingenplaatsen in het basisonderwijs vrij worden ingevuld. Dat aandeel kan worden ingezet om ondervertegenwoordigde groepen een plaats te geven en zodoende op basis van objectieve criteria gemengdheid te bekomen. In het secundair onderwijs is de regel betreffende een Nederlandstalige onderwijsloopbaan van negen jaar nog een vraagteken.

Ondanks het vroegere systeem met zijn complexe voorrangregels op basis van socio-economische criteria zijn er nog steeds Brusselse scholen waarin kinderen die niet tot de GOK-groep behoren, oververtegenwoordigd zijn. Ook het omgekeerde komt voor. In sommige scholen komt meer dan 90 % van de leerlingen uit minder bevoordeelde achtergronden, in andere scholen is het omgekeerde waar. De verklaring daarvoor houdt niet zozeer verband met het al dan niet functioneren van het systeem als met de vrije keuze van de ouders. Sommige ouders uit een minder bevoordeelde socio-economische achtergrond blijken niet eens te proberen hun kinderen in te schrijven in bepaalde scholen. De dubbele contingentering heeft daar weinig aan kunnen veranderen.

Toch stellen we vast dat het met de meeste Brusselse scholen redelijk goed is gesteld. Zeker in het Nederlandstalig onderwijs is de sociale mix best representatief voor de Brusselse samenleving. Dat is goed. Het is interessant dat kinderen vrienden worden met leerlingen uit alle denkbare achtergronden, zeker in een hyperdiverse stad als Brussel. Zo leren ze dat niet iedereen dezelfde achtergrond heeft en leren ze ermee om te gaan.

Het komt aan ons toe om te bepalen hoe we de 20 % verdelen. Wat als de schijf voorbehouden wordt voor GOK-kinderen? Het *Brussels Studies Institute* heeft onderzoek gevoerd naar die vraag. Als 20 % van de capaciteit voor GOK-kinderen wordt voorbehouden, zal er weinig veranderen. Bij 10 % neemt de gemengdheid op basis van GOK-criteria af. Dat spreekt nogal voor zich.

Ik heb er geen fundamentele problemen mee dat voor dit systeem wordt gekozen. Wel lijkt het me een geval van *path dependency*: dit systeem kennen we, dus hernemen we het. Ik

betreur ook dat de sociale mix het enige criterium is dat werd beoordeeld. Het is vanzelfsprekend dat je meer gemengdheid GOK/niet-GOK krijgt als je een voorrangregeling invoert op basis van GOK/niet-GOK.

Ik begrijp dat de tijd beperkt is, maar mijn probleem met het gekozen systeem is dat het College niet is blijven stilstaan bij wat de keuze oplevert op vlak van onderwijskwaliteit, leerwinst en opportuniteiten voor de kinderen. Er is niet onderzocht of er alternatieven zijn die op dat vlak meer zoden aan de dijk zouden brengen. Door te kiezen voor een bekend systeem heeft het College zich die vraag niet gesteld. De langdurig toegepaste dubbele contingentering heeft de onderwijskwaliteit niet bevorderd. Op basis van de onderzoeken kunnen we het erover eens zijn: de onderwijskwaliteit daalt. Ik blijf dus op mijn honger zitten.

Toch wil ik geen stokken in de wielen steken of nodeloos contrair zijn. Vandaar zal de N-VA zich onthouden bij de stemming. Ik vermoed dat er later nog veel boeiende discussies over het thema zullen worden gevoerd.

De heer Arnaud Verstraete (Groen): Groen onderschrijft de analyse van collegelid Sven Gatz. De logica van het voorstel is duidelijk. De bedoeling is om een zo goed mogelijke mix in de scholen te garanderen en een systeem te installeren dat zo billijk mogelijk is. Wij danken het LOP, het College en de Administratie voor de goede samenwerking.

De modellen hebben aangetoond dat de sociale mix licht zal afnemen. Toch is het voorliggende voorstel gezien de omstandigheden de best mogelijke aanpak.

Voor Groen is het doel nog altijd om te zorgen voor voldoende capaciteit in het onderwijs, zodat iedereen een vrije schoolkeuze heeft. Iedereen die wil aansluiten bij het onderwijs van de Nederlandstalige taalgemeenschap moet dat kunnen doen. Vandaag moeten we tot een kwart van de inschrijvingen weigeren. Die leerlingen vertrekken naar het Franstalig onderwijs.

Groen zal het ontwerp van verordening steunen.

Mevrouw Bianca Debaets (cd&v): De gedachte-uitwisseling met de medewerkers van het LOP was zeer nuttig. De vrije schoolkeuze is inderdaad grondwettelijk verankerd, maar we moeten eerlijk zijn: in Brussel is ze geen werkelijkheid; 24 % van de ouders die hun kind in het Nederlandstalig onderwijs willen inschrijven, moeten noodgedwongen uitwijken naar het Franstalig onderwijs. Dat is niet langer een tweede of derde keuze. Ze hebben gewoon geen andere optie. Je kunt het dus moeilijk over vrije schoolkeuze hebben.

Het is een lastig evenwicht. Als Vlaamse Gemeenschap willen we voldoende openstaan voor Franstalige kinderen en gezinnen. Anderzijds, komt het erop aan dat Nederlandstalige gezinnen die hun kind naar een Nederlandstalige school willen sturen, dat kunnen doen. Ze hebben het vaak al niet gemakkelijk.

Wat is de oplossing? Dat is de vraag van een miljoen. We blijven wat morrelen aan de voorrangregels. Het is goed dat ze worden opgetrokken. Die ingreep steun ik. Capaciteit is een optie, maar het zal niet alleen van de Vlaamse Gemeenschap komen. Elke nieuwe Nederlandstalige school zit binnen de kortste keren vol met heel veel anderstalige kinderen. Gesprekken met de Franstalige collega's zijn dus noodzakelijk. Zij moeten hun verantwoordelijkheid ook opnemen.

Met mijn derde opmerking begeef ik me misschien op glad ijs, maar ze moet toch gemaakt worden. Soms moet aan ouders gezegd worden dat het Nederlandstalige onderwijs niet de beste optie is voor hun kind. Voor veel kinderen is een tweede taal aanleren makkelijk. Maar voor andere anderstalige kinderen is het Nederlands vaak de derde taal. Thuis spreken ze hun moedertaal, de dominante omgevingstaal is het Frans en het Nederlands komt slechts een paar uur op school aan bod. Kinderen studeren af en spreken een soort koeterwaals, zonder een van de talen goed te beheersen. Hoe stomen we die kinderen klaar voor de arbeidsmarkt? Ouders moet soms duidelijk gemaakt worden dat er nog andere manieren zijn om Nederlands te leren. Al is het ontwerp geen zaligmakende remedie, het is een goede poging om tot een deel van de oplossing te komen. Daarom zal ik het goedkeuren. Daarnaast is het goed dat directies weer meer vertrouwen krijgen en dat er correcties toegepast kunnen worden in scholen waar een oververtegenwoordiging is van GOK-leerlingen. Hopelijk zorgt dat voor een beter evenwicht en tevreden ouders en kinderen.

De heer Jan Busselen (PVDA): Ik vind het enorm problematisch dat we in een superdiverse stad zoals Brussel een systeem hanteren waarin een bepaald type leerling voorrang krijgt op anderen, enkel omdat de ouders een bepaalde taal spreken. Dat staat haaks op de realiteit. In 10 % van de Brusselse scholen is ongeveer de helft van de ouders Nederlandstalig. Het lijkt me absurd om dat percentage proberen op te trekken, dan ontstaat er een nog grotere segregatie tussen Nederlandstalige en anderstalige kinderen. Ik nodig de heer Gilles Verstraeten uit om samen het Atheneum Emanuel Hiel, Don Bosco Anderlecht of de Victor Hortaschool te bezoeken en daarna het Atheneum Etterbeek, Maria Boodschap Brussel of het Sint-Jan Berchmanscollege. Onze scholen zijn geen afspiegeling van deze stad. Net zoals de afschaffing van de dubbele contingentering zal dit ontwerp van verordening de segregatie niet verkleinen. Daarom zal ik tegen stemmen.

Stemmingen

- Het ontwerp van verordening houdende de invulling van de ondervertegenwoordigde groepen in het kader van de inschrijvingsprocedure in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel

De artikelen 1 tot en met 3 worden zonder opmerkingen aangenomen met 10 stemmen tegen 3, 1 lid heeft zich onthouden.

Het geheel van het ontwerp van verordening houdende de invulling van de ondervertegenwoordigde groepen in het kader van de inschrijvingsprocedure in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel wordt aangenomen met 10 stemmen tegen 1, 3 leden hebben zich onthouden.

Hebben ja gestemd: Bianca Debaets, Carla Dejonghe, Soetkin Hoessen, Els Rochette, Hilde Sabbe, Lotte Stoops, Guy Vanhengel, Arnaud Verstraete, Khadija Zamouri, Fouad Ahidar

Heeft neen gestemd: Jan Busselen

Hebben zich onthouden: Cielkje Van Achter, Mathias Vanden Borre, Gilles Verstraeten

ACTUALITEITSVRAAG (R.v.O., art. 61)

De groeiende tekorten aan studentenhuisvesting in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Mevrouw Bianca Debaets (cd&v): Sinds enige tijd is er een enorme schaarste in studentenhuisvesting. De studentenkotenmarkt is volledig verzadigd, waardoor heel wat binnen- en buitenlandse studenten vlak voor de start van het nieuwe academiejaar nog steeds geen onderkomen hebben gevonden. Sommigen dreigen daardoor zelfs af te haken. Grote spelers op de markt in Leuven en Gent zagen op een paar dagen tijd nagenoeg hun hele aanbod verhuurd. Leuven gaf aan dat de stad 2.000 gemiste oproepen van kandidaat-huurders per dag hadden. De exacte toestand in Brussel is moeilijk in te schatten omdat de studentenhuisvestingsmarkt nog steeds onvoldoende wordt gemonitord. Afgaande op de beschikbare indicatoren lijkt het er echter sterk op dat de situatie in onze hoofdstad minstens even zorgwekkend is.

Weet het collegelid hoe het met de Brusselse studentenhuisvestigingsmarkt gesteld is? Geven hogeonderwijsinstellingen aan dat ze studenten moeten ontgoochelen? Zoekt u samen met hen en Brik vzw naar antwoorden om die nood te ledigen?

Collegelid Sven Gatz: Brik vzw, de studentenservicedesk voor de Nederlandstalige hogeronderwijsinstellingen beheert een kotendatabase Mykot.be met 3.500 koten in Brussel. Op 1 september 2021 waren er nog 381 beschikbaar. Op 1 september 2022 waren dat er nog 182 en op vandaag slechts 40. Dat is inderdaad een scherpe afname. Wat overblijft zijn vaak koten in het hogere prijssegment. Brik beheert zelf ook 338 studentenkamers. Hiervan is slechts een handvol beschikbaar. Dagelijks ontvangt Brik nog meldingen van studenten die op zoek zijn naar een kamer.

Aangezien de inschrijvingsperiode voor het academiejaar 2022-2023 pas in oktober wordt afgesloten, zijn er nog geen definitieve cijfers bekend. Ik kan u wel meegeven dat er bij Odisee en KU Leuven campus Brussel nog geen gevallen staan geregistreerd van studenten die afhaken. De VUB liet weten dat er voorlopig 2 uitwisselingsstudenten zijn die hun uitwisseling hebben geannuleerd bij gebrek aan studentenhuisvesting. De Erasmushogeschool en LUCA-School of Arts beschikt nog niet over cijfers.

Brik weet nog niet of de schaarste op de kotenmarkt de huisbazen ertoe aanzet om de kotprijs te verhogen. Daar is nog onvoldoende data over. We weten wel dat de indexering van de huur en de verhoogde voorschotten of vaste kosten voor de nutsvoorzieningen een impact hebben op de stijgende prijzen van de studentenkoten. Weliswaar in bepaalde gevallen, er zijn ook cijfers die aangeven dat maar 1 op de 5 eigenaars de volledige indexering heeft doorgevoerd de voorbije maand.

Brik maakte een analyse in haar 'Manifest voor hedendaagse, betaalbare en kwaliteitsvolle studentenhuisvesting' dat werd gelanceerd in april 2022. Aan de vraagzijde zijn er de stijgende studentenaantallen van de Brusselse hogeronderwijsinstellingen, wat voor schaarste zorgt. Dit is een trend die zich vermoedelijk zal doorzetten. Daarnaast blijkt dat heel wat nieuwe projectontwikkelingen rond studentenhuisvesting inzetten op het hogere, duurdere segment. Er is echter nood aan standaardkamers met gedeeld sanitair en keuken, die in een betaalbare categorie thuishoren. Het College van de VGC is niet bevoegd voor studentenhuisvesting, maar wel om Brussel te promoten als grootste studentenstad van het land. Om ervoor te zorgen dat onze hogeronderwijsinstellingen hun aantrekkelijkheid

behouden, zullen we bij de bevoegde gewestelijke minister aandringen om rekening te houden met de beleidsaanbevelingen die Brik voorstelt in haar Manifest om te voorzien in hedendaagse, betaalbare en kwaliteitsvolle studentenhuisvesting. Binnen een maand zullen we meer verfijnde cijfers hebben.

- Het incident is gesloten.

- De vergadering wordt om 12.56 uur gesloten.

- De Raad gaat tot nadere bijeenroeping uiteen.

BIJLAGEN**Commissievergaderingen – verslagen**

*Commissie voor Onderwijs en Scholenbouw
van 13 september 2022*

Ontwerp van verordening houdende de invulling van de ondervertegenwoordigde groepen
in het kader van de inschrijvingsprocedure in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel

SAMENVATTEND VERSLAG

Stuk 810 (2021-2022) – Nr.2

*Commissie voor Onderwijs en Scholenbouw
van 13 september 2022*

Hoorzitting over ‘Het nieuwe inschrijvingsdecreet’

SAMENVATTEND VERSLAG

Stuk 812 (2021-2022) – Nr.1

Schriftelijke vragen – Indiening

Er werden schriftelijke vragen ingediend door de heer Juan Benjumea Moreno, de heer Jan Busselen en mevrouw Bianca Debaets.

TREFWOORDENREGISTER**Actualiteitsvraag**

Zie - Groeiende tekorten aan studentenhuisvesting in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Beleidsverklaring

Bespreking, blz.5

Stemming, blz.49

Benoeming Bureau, blz.3

**Groeiende tekorten aan studentenhuisvesting in het
Brussels Hoofdstedelijk Gewest**, blz.54

Mededelingen, blz.5

**Ontwerp van verordening houdende de invulling van de ondervertegenwoordigde
groepen in het kader van de inschrijvingsprocedure in het Nederlandstalig
onderwijs in Brussel**

Bespreking, blz.49

Stemming, blz.53

Opening gewone zitting 2022-2023, blz.3

Samenstelling Commissies, blz.4

Toespraak voorzitter, blz.4